

Årsrapporten 2016

STORTINGETS ADMINISTRASJON

Årsrapporten 2016

5	1. Leders beretning
6	2. Introduksjon til virksomheten og nøkkeltall
8	2.1 Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget
8	2.2. Omtale av organisasjonen
9	2.3. Utvalgte nøkkeltall
12	3. Årets aktiviteter og resultater
15	3.1. Hovedmål: Et vitalt parlamentarisk arbeid
23	3.2. Hovedmål: Aktuell kunnskapsformidling om folkestyret
37	3.3. Hovedmål: Smart representantservice
41	3.4. Hovedmål: Profesjonell drift og utvikling av bygningene
45	3.5. Hovedmål: Attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø
52	4. Styring og kontroll i virksomheten
54	4.1. Kort tilstandsrapportering om styring og kontroll

56	5. Vurdering av framtidsutsikter
58	5.1. Virksomhetens evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt
59	5.2. Virksomhetens evne til å oppnå fastsatte mål og resultater på lengre sikt
60	6. Årsregnskap
62	6.1. Ledelseskommentar
64	6.2. Prinsippnote
65	6.3. Oppstilling av bevilgningsrapportering m/noter
68	6.4. Oppstilling av artskontoapportering m/noter

1. Leders beretning

2016 var nok et hektisk politisk år på Stortinget. Etter en langvarig budsjettprosess i fjor høst ble det en meget intens innspurt i tiden før jul. Jeg vil gjerne benytte anledningen til å takke alle medarbeiderne for innsatsen gjennom året. Vår viktigste oppgave er å yte bistand til stortingsrepresentantene og den parlamentariske prosessen. Dyktige medarbeidere har sørget for god støtte til de folkevalgte i deres travle hverdag, og på profesjonelt vis opprettholdt flyten i det parlamentariske arbeidet.

Virksomhetsstrategien vi utarbeidet i 2014, var styrende for våre prioriteringer også i 2016. Fjoråret markerte at vi var halvveis i strategiperioden, og det ble foretatt en revisjon av delmålene fra to år tilbake. De nye delmålene sier både noe om hvor mye vi faktisk har fått til siden strategien trådte i kraft, men minst like viktig hva som gjenstår i denne strategiperioden. Det er viktig å ha noe å strekke seg etter.

Feiringen av stortingsbygningens 150-årsjubileum i 2016 var en utmerket anledning til å gjennomføre aktiviteter som bringer oss nærmere måloppnåelse for flere av de hovedmålene og delmålene vi har utarbeidet i strategien. Vi har gjennom dette året formidlet kunnskap om et hus som alle kjenner til, men som mange tar for gitt og få har visst mye om. Jubileumsåret var også spesielt i den forstand at mange flere fikk oppleve stortingsbygningen innenfra enn i et vanlig år. Gjennomføringen av jubileet var helt i tråd med de målsettingene vi satte oss på forhånd.

I september i fjor lanserte vi Stortingets nye visuelle profil. Den nye profilen er et viktig virkemiddel i Stortingets kommunikasjon med omverdenen. Vår ambisjon er å framstå med et helhetlig visuelt uttrykk. Det vil si at uansett hvor du treffer oss – på omvisning, i sosiale medier eller når du leser en innstilling – skal du tydelig se at Stortinget er avsenderen.

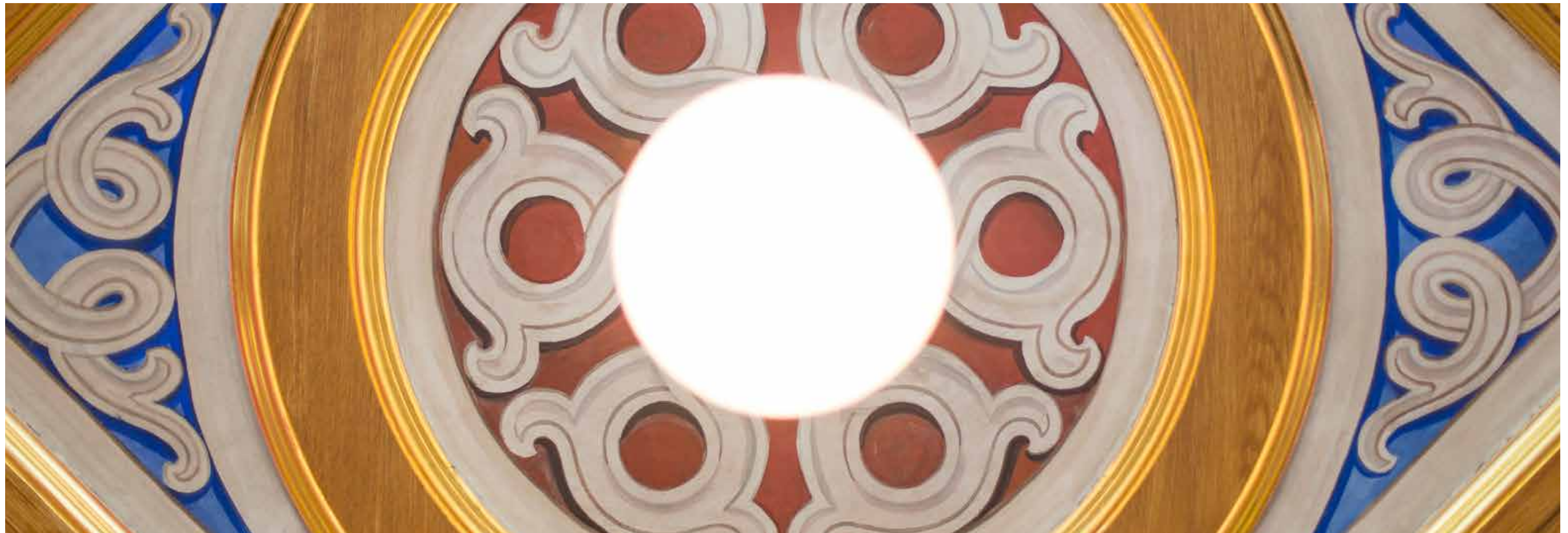
I 2016 er arbeidet med totalrenoveringen av Prinsens gate 26 og byggingen av det nye post- og varemot-taket videreført. Før jul vedtok et enstemmig storting den økte kostnadsrammen for prosjektet, og vedtok samtidig at Riksrevisjonen skulle foreta en gjennomgang av det. Vi ser fram til gjennomgangen. Det er viktig for tilliten til Stortinget å få et utenforblikk på prosjektet. Arbeidet vi gjør i Prinsens gate 26, har vært helt nødvendig. Vi bygger for fremtiden, i et perspektiv på minst 50–100 år. Det renoverte bygget vil være godt sikret og ha alle moderne fasiliteter med hensyn til varme, ventilasjon, brannsikring mv. Dette året skal vi sammen med partigruppene forberede innflytting og bruk av bygget.

I 2017 er det særlig én stor oppgave som vil prege administrasjonens arbeid og prioriteringer – nemlig stortingsvalget. Som institusjon kommer vi til å være i sentrum dette året, og administrasjonen skal være forberedt til å håndtere alle praktiske oppgaver som er knyttet til valg av nytt storting.

Jeg ser fram til et nytt og spennende stortingsår!

Direktør

2. Introduksjon til virksomheten og nøkkeltall

2.1. Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Stortingets visjon er «Et levende folkestyre». Et folkestyre skal både bevare og fornye. Det skal bevare fordi det danner rammen for vårt fellesskap, og fornye fordi det aldri må miste sin aktualitet. Men først og fremst må et folkestyre være levende.

Virksomhetens strategi er delt inn i fire hovedsatsingsområder som gjelder for strategiperioden 2014–2018. I tillegg er det et mål som er relatert til interne organisatoriske forhold:

- Hovedmål: Et vitalt parlamentarisk arbeid
- Hovedmål: Aktuell kunnskapsformidling om folkestyret
- Hovedmål: Smart representant-service
- Hovedmål: Profesjonell drift og utvikling av bygningene
- Mål om organisasjonsutvikling: Attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø

God virksomhetsstyring er et viktig ledd i god planlegging og styring av de mange prosjektene som til enhver tid pågår i Stortinget. I tillegg til overordnet strategi er det utarbeidet egne områdestrategier for kommunikasjon, HR, IT og anskaffelsesområdet. Hensiktsmessig organisering av tjenestene gjør Stortingets administrasjon godt rustet til å møte framtidige utfordringer.

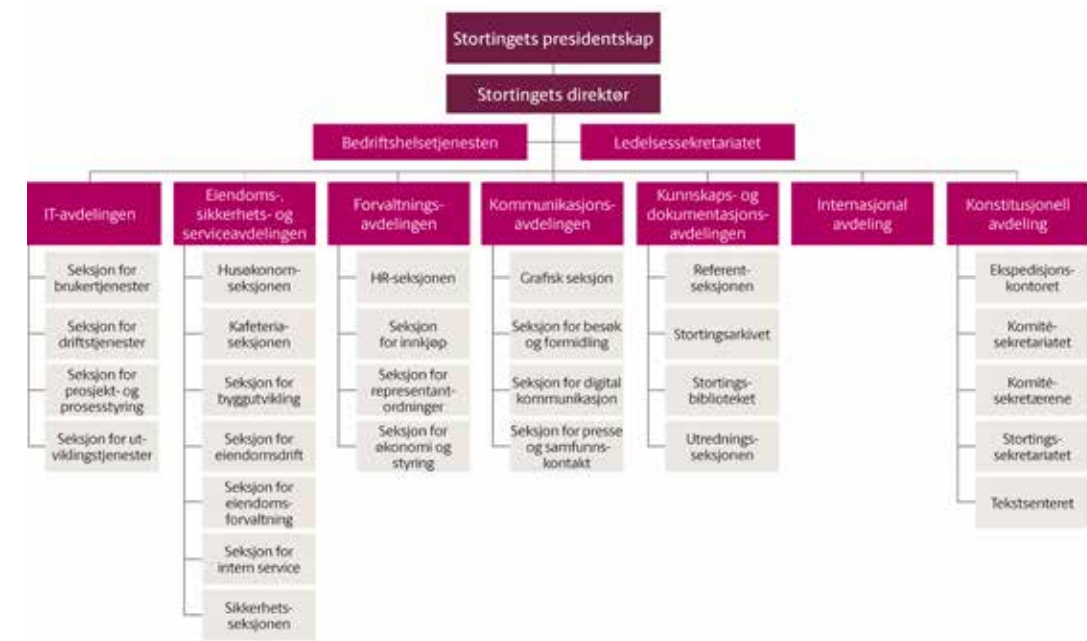
Det er i 2016 gjennomført en revisjon av delmål i virksomhetens overordnede strategidokument. Dette har resultert i nye delmål som tas i bruk fra og med 2017.

2.2. Omtale av organisasjonen

Organisasjonskart per 31. desember 2016

Etter organisasjonsendringene per 1. januar 2015, består Stortingets administrasjon av syv avdelinger:

- konstitusjonell avdeling
- eiendoms-, sikkerhets- og serviceavdelingen
- forvaltningsavdelingen
- kunnskaps- og dokumentasjonsavdelingen
- internasjonal avdeling
- IT-avdelingen
- kommunikasjonavdelingen

Figur 1: Organisasjonskart.

Organisering av avdelingene ble videreført i 2016. Ny organisasjonsstruktur for IT-avdelingen ble operativ fra 1. februar 2016. I 2016 er eiendomsområdet videreutviklet ved etablering av ny seksjon for eiendomsforvaltning i eiendoms-, sikkerhets- og serviceavdelingen.

2.3. Utvalgte nøkkeltall

Driftsutgiftene i 2016 er 39,9 millioner kroner (4,5 %) lavere enn budsjettet. Avviket skyldes lavere personalutgifter, i hovedsak knyttet til vakanse og pensjonsutgifter. I tillegg er det mindre utgifter til prosjekter som har blitt noe forskjøvet i tid, og lavere reiseutgifter.

Budsjett og regnskap per kapittelpost

Tall i 1000

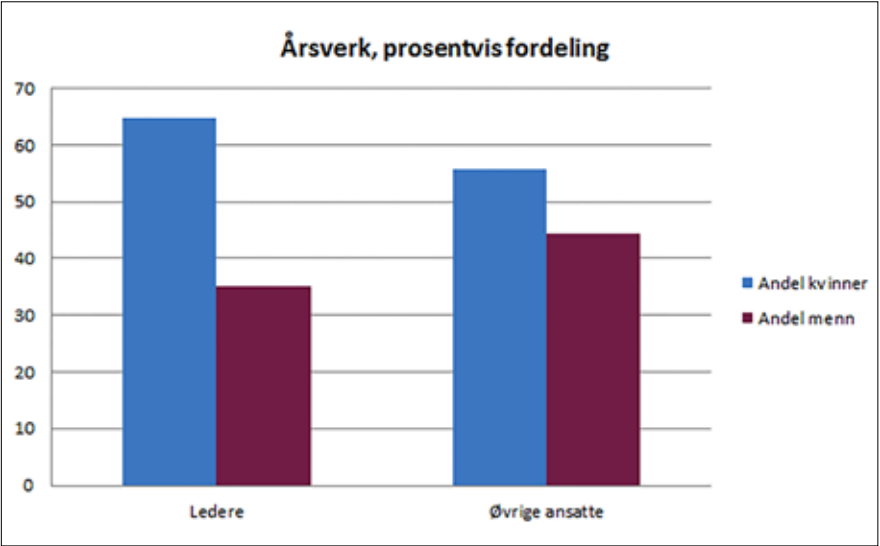
BUDSJETT OG REGNSKAP PER POST	SAMLET TILDELING 2016	REGNSKAP 2016
01 Driftsutgifter	894 800	854 886
21 Spesielle utgifter	11 000	9 205
45 Større utstyrsanskaffelser/vedlikehold	599 000	476 601
70 Tilskudd til stortingsgruppene	178 000	177 054
72 Tilskudd til Nobelinstituttets bibliotek	1 500	1 500
73 Kontingenter internasjonal delegasjoner	15 500	15 372
74 Reisetilskudd til skoler	5 000	5 059

Tabell 1: Budsjett inklusive overføringer, og regnskap per post.

For post 45, Større utstyrsanskaffelser/vedlikehold, skyldes avviket forskjøvnede betalingstidspunkter for store oppgraderingsprosjekter. Post 21, Spesielle utgifter gjelder Scandinavian Star kommisjonen, som avsluttes medio 2017.

Årsverk

Antall årsverk i bruk har økt fra 471 per 31. desember 2015 til 495 per 31. desember 2016, inklusive vikarer og engasjementer. Dette er innenfor årsverksrammen for faste stillinger på 499 stillinger. Årsverkene er fordelt på 56 % kvinner og 44 % menn. I lederstillinger er det 65 % kvinner og 35 % menn.

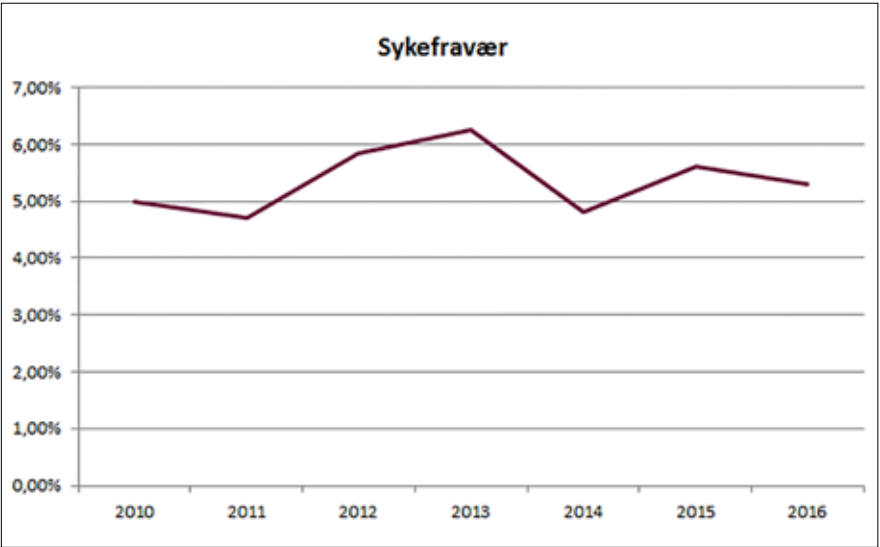

Figur 2: Årsverk, stillingsgrupper prosentvis fordelt på kjønn.

Gjennomsnittlig ansettelsestid er på 11,7 år, det vil si på samme nivå som de siste par årene. Det er imidlertid stor variasjon i gjennomsnittlig ansettelsestid mellom de ulike organisasjonsethetene. Gjennomsnittsalderen har økt fra 48 år i 2015 til 49 år i 2016.

Sykefravær

Sykefraværet har gått noe ned fra 2015 til 2016, fra 5,6 % til 5,3 %. Måltallet er 5 % sykefravær, og det jobbes godt i organisasjonen med å få sykefraværet ytterligere ned.

Figur 3: Sykefravær i prosent per år

3. Årets aktiviteter og resultater

Mål i Prop. 1 S

Stortingets strategi for 2014–2018 er lagd til grunn for mål og tiltak i 2016. Strategien inneholdt fire hovudsatsingsområde som blir konkretiserte gjennom årlege verksemdsplanar. Tiltaka under kvart satsingsområde er såleis aktivitetar som må gjennomførast i 2016 for at Stortinget skal oppnå hovudmåla sine innan 2018.

Kjerneoppgåva til Stortingets administrasjon er å leggje til rette for det parlamentariske arbeidet og samtidig ha ansvaret for å formidle kunnskap og informasjon om demokratiet og å ta vare på og modernisere Stortingets bygningar.

Innledning

Kapittelinnstillingen i årsrapportens kapittel 3 «Årets aktiviteter og resultater» gjenspeiler de fire hovudsatsingsområdene som er representert med de fire hovudmålene i strategien. I tillegg kommer et mål relatert til interne organisatoriske forhold. Under hvert hovudmål gjengis tilhørende mål fra Prop. 1 S (2015–2016).

Med utgangspunkt i visjonen om «et levende folkestyre» peker det overordnede strategidokumentet ut retningen for de viktigste oppgavene Stortingets administrasjon skal løse i strategiperioden 2014–2018. I strategidokumentet står det hvordan administrasjonens arbeidsform og kultur skal kjennetegnes av de fire verdiene hjelpsom, ansvarlig, pålitelig og åpen. Tydelige lederkrav og medarbeiderkrav beskriver hvordan det forventes at alle ansatte bidrar til å etterleve verdiene, slik at Stortingets administrasjon oppfattes som en attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø. Alt dette er også viktig for å styrke tilliten til Stortinget.

De årlige virksomhetsplanene konkretiserer oppgaver og prosjekter innenfor hvert av hovudsatsingsområdene. Virksomhetsplanen i 2016 inneholdt mange oppgaver og prosjekter, hvorav 23 var gjenstand for særskilt oppfølging og styring fra direktøren og direktørens ledermøte. Alle oppgaver og prosjekter var koblet til delmål i strategidokumentet. De fleste av de 23 oppgavene ble i hovedsak rapportert med status i henhold til plan ved utgangen av 2016.

Administrasjonen har gjennom året videreutviklet tjenester og tilbud både for stortingsrepresentanter, ansatte og eksterne. Det er lagt til rette for digitale arbeidsverktøy og informasjonskilder og gitt opplæring for best mulig og effektiv bruk av ressurser.

Det vises for øvrig til kapittel 3.1–3.5.

3.1. Hovedmål: Et vitalt parlamentarisk arbeid

Mål i Prop. 1 S

Administrasjonen skal sikre god kvalitet og kontinuitet i støtta til presidentskapet og representantane gjennom hjelp under saksbehandlinga i plenum, komitear og internasjonalt arbeid.

Administrasjonen vidarefører arbeidet med tiltak frå IKT-strategien som støttar målet til verksemda om å vareta parlamentariske prosessar gjennom moderne digitale kommunikasjonsløysingar og arbeidsprosessar. I tillegg skal verksemda etablere arkitekturrammeverk og oppgradere IKT-løysingar som støttar dei parlamentariske prosessane.

Stortingets parlamentariske saksbehandlingsverktøy blir gradvis fornya for å gje eit betre brukarsnitt og ei modernisert teknisk løysing.

I strategiperioden fram til 2018 arbeider administrasjonen for å utvikle tenestene, slik at produksjonen av dokument knytte til den parlamentariske prosessen i Stortinget blir meir effektiv. I 2016 tek administrasjonen i bruk nye, strukturerte malar for innstillingar og referat.

Administrasjonen utviklar nye kunnskapstenester for det parlamentariske arbeidet basert på kunnskap om brukarane og deira behov og tilgjengeleg teknologi.

Tilrettelegging for parlamentarisk arbeid

Stortingets administrasjon ivaretar alle administrative funksjoner som knytter seg til virksomheten Stortinget utøver som konstitusjonelt organ, medregnet Stortingets saksbehandling og arbeidsordning, forretningsorden og bevilgningsreglement, komitéreiser og formelle spørsmål i tilknytning til komitéenes virksomhet. Det gis også fortløpende råd om forståelsen av forretningsordenen eller andre spørsmål knyttet til behandlingen av saker i Stortinget. Konstitusjonell avdeling har i 2016 utvidet den juridiske staben for å kunne øke bistanden til representantene.

Det er i 2016 arbeidet videre med en elektronisk og søkbar versjon av en ny kommentarutgave til Stortingets forretningsorden. Målet er å gi representanter og ansatte enklere tilgang til tolkning av denne. Arbeidet vil fortsette i 2017.

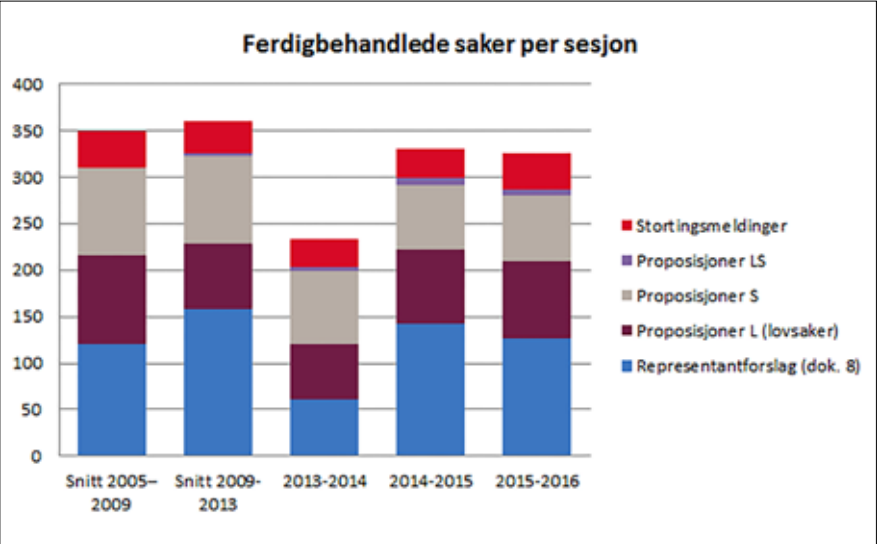
Parlamentarisk arbeid

Stortinget behandlet 417 saker i sesjonen 2015–2016. Det har vært arbeidet fortløpende med å forbedre planleggingen av plenumsmøtene ut fra de retningslinjer som presidentskapet trekker opp for administrasjonen. Et systematisk planarbeid har ført til færre sene møter.

BEHANDLEDE SAKER (UTVALGTE SAKSTYPER)	SNITT 2005– 2009	SNITT 2009– 2013	2013– 2014	2014– 2015	2015– 2016
Representantforslag (dok. 8)	121	158	61	142	126
Proposisjoner L (lovsaker)	95	71	60	80	83
Proposisjoner S	95	93	77	70	72
Proposisjoner LS		4	5	7	6
Stortingsmeldinger	38	35	30	31	39
Innstillinger fra komité og presidentskap					
Innstillinger S	324	350	244	303	320
Innstillinger L	98	83	67	96	99
Innberetninger		5	3	4	3
Besvarte spørsmål og interpellasjoner					
Skriftlige spørsmål	1470	1883	1 272	1 486	1672
Interpellasjoner	66	100	78	76	47
Muntlige hovedspørsmål	122	128	135	156	134
Ordinære spørsmål	256	249	260	201	211
Redegjørelser fra regjeringen					
Redegjørelser	9	11	10	9	9
Møter i Stortinget og avdelingene					
Lagtinget	17				
Odelstinget	44				
Stortinget	101	104	89	95	97
Anmodningsvedtak *					
Anmodningsvedtak	22	18	79	192	393

Tabell 2: Parlamentariske tall sammenlignet med tidligere sesjoner. *) Vedtak fattet i Stortinget som formuleres slik: «Stortinget ber regjeringen ...».

Stortinget vedtok to grunnlovsendringer i sesjonen 2015–2016. Det er i inneværende valgperiode levert et rekordstort antall grunnlovsforslag – totalt 45. De fleste av disse ble framsatt 30. september 2016 – siste møtedag i sesjonen 2015–2016. Grunnlovsforslagene vil bli behandlet av første, andre eller tredje storting i neste valgperiode.

Figur 4: Ferdigbehandlede saker per sesjon. Utvalgte sakstyper.

Internasjonalt arbeid

Stortingets administrasjon har bistått stortingspresidenten, presidentskapet, utenriks- og forsvarskomiteen, Stortingets internasjonale parlamentariske delegasjoner og stortingsrepresentantene i forbindelse med en rekke utenlandsoppdrag og innkommende besøk i løpet av 2016.

Den internasjonale situasjonen har i 2016 vært utfordrende, med en rekke begivenheter som har bidratt til stor aktivitet og engasjement hos representantene. Det er lagt ned betydelige ressurser i arbeidet med å bistå representantene gjennom tilrettelegging og tett kontakt med relevante fagmiljøer, særlig med utenriktjenesten.

Sammenslåingen av Nordisk råds sekretariat og internasjonalt sekretariat har bidratt til bedre informasjonsflyt, større fleksibilitet og ressursutnyttelse, samt bedre koordinering mellom delegasjonene, presidentskapet og utenriks- og forsvarskomiteen. Samlet har dette satt administrasjonen i bedre stand til å yte faglig og administrativ støtte til Stortingets internasjonale virksomhet.

Samarbeidet med Europaparlamentet

Administrasjonen bidrar til økt bevissthet og kunnskap om EU/EØS-saker på Stortinget gjennom informasjon og kompetansetiltak. Stortingets kontor i Brussel, som fra 2013 er lokalisert i Europaparlamentet, er sentralt i arbeidet. Antallet stortingsrepresentanter som har deltatt på interparlamentariske møter i Brussel og i EUs formannskapsland, har økt betraktelig de siste årene.

Årlig studieopphold i Brussel for representanter

Stortinget gjennomførte 14.–19. februar 2016 et studieopphold i Brussel for elleve stortingsrepresentanter. Formålet var å øke forståelsen for hvordan institusjonene i EU og EFTA/EØS er organisert, gi innblikk i aktuelle politiske saker og legge til rette for nettverksbygging med kolleger i Europaparlamentet. Representantene ga gode tilbakemeldinger, og presidentskapet har besluttet at studieoppholdet videreføres som et årlig tilbud.

Stortingspresident Olemic Thommessen i møte med Colombias president og vinner av Nobels fredspris 2016, Juan Manuel Santos. Foto: Stortinget.

ECPRD

Stortinget deltar i European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD). Dette er et nettverk for samarbeid mellom europeiske parlamenter, etablert i 1977. Det meste av aktiviteten innen ECPRD består i å besvare spørsmål fra andre parlamenter. Utredningsseksjonen er kontaktpunkt for Stortinget og besvarer hoveddelen av spørsmålene fra andre land om norske forhold, men trekker på andre seksjoner ved behov. ECPRD arrangerer årlige seminarer innen ulike fagfelder.

Stortingets administrasjon arrangerte den 7.–9. september ECPRD-seminaret *Innovative Services for Parliamentary Libraries, Research Services and Archives*. Til sammen deltok 65 personer fra 33 land. Både det faglige og det sosiale programmet ble godt mottatt av deltakerne. I tillegg til å gi administrasjonen egen læring bidro seminaret til å profilere Stortinget i ECPRD-nettverket.

Digitale kommunikasjonsløsninger og arbeidsprosesser

Arbeidsrutiner referat

Referentseksjonen har gjennomgått og endret arbeidsrutinene knyttet til referatene. Målet har vært å tilpasse seg rammebetingelser som nye arbeidstidsbestemmelser og svingningene som preger den parlamentariske virksomheten. Omleggingen innebærer at førsteutgaven av den enkelte talers innlegg foreligger raskere enn tidligere, mens siste gjennomgang og korrektur skyves noe ut i tid, til perioder hvor det ikke er plenumsmøter i Stortinget. Det gir en jevnere produksjon over tid, og en mer effektiv ressursbruk. I 2016 gjennomgikk seksjonen konsekvensene av utviklingsarbeidet, og det vil følges opp med tiltak i 2017 der det er nødvendig.

IT-arkitektur

Arbeidet med å få på plass et velfungerende arkitekturrammeverk ble startet opp i begynnelsen av 2016. Overordnede arkitekturprinsipper er etablert, en hovedarkitektstilling utlyst og besatt samtidig som et arkitekturforum med godkjenningsmyndighet er på plass. Etableringen av IT-arkitekturrammeverk med tilhørende forum har bidratt til at IT-avdelingen er involvert tidligere i IT-anskaffelser og prosjekter, noe som fører til at kravene til IT-arkitekturen er ivarettet tidlig i prosessene.

Det vises også til kommentarer angående EPOS nedenfor, Storkonf i kapittel 3.3 og kommentarer angående portaler i kapittel 3.2.

EPOS – Stortingets parlamentariske saksbehandlingsverktøy

EPOS er et av Stortingets sentrale kjernesystemer, og er modent for fornyelse både teknisk og funksjonelt. Dette er en stor oppgave som det ble tatt fatt på i 2015. Prosjektet har fått navnet NPOS (Nye EPOS), og ny løsning forventes å være klar til bruk i 2019. Den nye løsningen skal forenkle brukernes arbeidsoppgaver og gi et mer moderne brukergrensesnitt. Det innebærer å utvikle en løsning som kan takle endrede behov samtidig som sikkerhet og integritet ivaretas. I 2016 ble referansearkitektur for NPOS ferdigstilt og besluttet, og alle relevante forretnings-

prosesser ble modellert i IT-avdelingens arkitekturverktøy som grunnlag for moderniseringen. Prosessen med å utvikle arkitekturfunksjonen med tilhørende rammeverk vil fortsette i 2017.

Administrasjon av høringer er den første løsningen som utvikles. Administrasjon av høringer er planlagt satt i produksjon våren 2017.

Dokumentproduksjon

I 2016 har arbeidet med å produsere dokumenter knyttet til den parlamentariske prosessen mer effektivt, omfattet utvikling av ny dokumentstruktur for alle varianter av referater og innstillinger (inkludert lovforslag) med Word-maler. Malene ble tatt i bruk 1. oktober 2016 som planlagt. Målsettingen med prosjektet om dokumentproduksjon har vært å få bedre kontroll over produksjon og publisering av innstillinger og referater. I tillegg ble det utviklet nye produksjonsrutiner hos tekstsenteret, stortingssekretariatet, referentseksjonen og grafisk seksjon. Nye produksjonsrutiner og bedre IT-støtte legger til rette for bedre kvalitet og økt effektivitet gjennom hele produksjonslinjen.

Prosjektet for ny dokumentstruktur har gjort det mulig å produsere flere dokumenter internt på Stortinget, noe som bidrar til en sikker dokumentflyt og reduserte kostnader.

Prosjektet ble levert på tid, kost og med kvalitet som avtalt, og gikk i produksjon fra starten av Stortingets høstsesjon i 2016. I referatene som publiseres på stortinget.no, er det nå muligheter for å spole og kople referat og videoavspilling fra det foreløpige referatet legges ut. Effekter av den nye produksjonsløsningen er tidsbesparelser ved økt automatisering av produksjonsprosessen og ved at referatene publiseres raskere på stortinget.no med høy kvalitet.

Kunnskapstjenester

Tilgang til kunnskap er en nødvendig forutsetning for politisk arbeid. Den kunnskapen som representantene kan innhente gjennom bistand fra Stortingets administrasjon, bidrar til å gjøre Stortinget til en vital politisk debattarena.

Kvalitetssikret informasjon stadig viktigere

Kvalitetssikret informasjon til rett tid og i riktig form, i første rekke til representantene, de politiske rådgiverne og Stortingets administrasjon, er en prioritert oppgave.

Biblioteket tilbyr i økende grad elektronisk tilgang til informasjonsressurser basert på brukernes behov. Målet er å gjøre ressursene tilgjengelig på intranett og bærbare enheter, og å gjøre dem enkle å bruke. De som ønsker det, får opplæring i søk i informasjonskilder som er tilgjengelige via intranettet Løveporten. Det gjelder bl.a. alle nyansatte både i administrasjonen og i gruppesekretariatene. I 2016 deltok ca. 160 personer på 36 kurs med forskjellig innhold.

Henvendelser om informasjonsgjenfinning kommer hovedsakelig (74 %) fra interne brukere som stortingsrepresentanter, politiske rådgivere og utredningsseksjonen. Sistnevnte står for

22 % av de interne henvendelsene. Biblioteket besvarer også eksterne henvendelser (26 %) om Stortingets historie, saksgang og dokumenter.

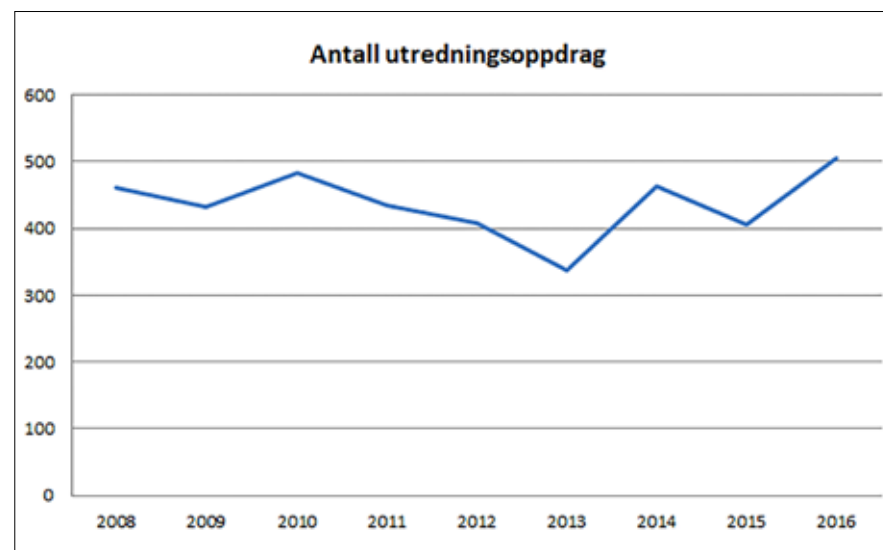
Biblioteket anskaffer bøker og tidsskrifter på samtlige komitéers områder, basert på lang erfaring med lånernes behov og hvilke tema som erfaringsmessig er sentrale, også over tid. Biblioteket hadde drøyt 3 200 utlån i 2016, av dem 96 % til interne, omtrent som de foregående år. Dette omfattet både faglitteratur, tidsskrifter, skjønnlitteratur og lydbøker.

Oppdragsdrevet utredningsarbeid

Utredningsseksjonen bistår stortingsrepresentanter, partigrupper og komitéer med utredninger basert på spørsmål fra den enkelte oppdragsgiver. Hensikten er å sikre at de folkevalgte gis mulighet til å få utredet spørsmål de er opptatt av. De siste årene har det vært mellom 400 og 500 oppdrag per år; i 2016 steg antallet til 505.

Nyhetsbrev til komiteene. Foto: Stortinget.

Figur 5: Antall utredningsoppdrag.

EU/EØS-informasjon

Administrasjonens faggruppe for EU/EØS-informasjon utarbeider bakgrunnsinformasjon til Europautvalgets møter og de halvårslige europapolitiske redegjørelsene. I tillegg sender Stortingets Brussel-kontor ut informasjon om aktuelle saker, og faggruppen svarer på EU/EØS-relaterte spørsmål fra representantene, politiske rådgivere og ansatte i administrasjonen. Stortingsbiblioteket utarbeider det ukentlige nyhetsbrevet EU/EØS-nytt, og det informeres løpende om forslag til EØS-relevante rettsakter fra Europakommisjonen. Nyhetsbrevene, informasjonen fra Brussel og bakgrunnsinformasjonen er tilgjengelig på stortinget.no.

Enkel tilgang til nyhetene

Nyhets tjenestene om oppslag i media dekker tre behov: å følge med på mediedekningen på tema eller personer, å kunne bla i avisene og å kunne søke i nyhetsarkiv. Nyhetsvarsling er tilgjengelig på «alle» plattformer, på telefon, nettbrett og via Løveporten, via e-post, i nettportal og i app. Det ble logget inn ca. 200 ganger hver dag i 2016, og det ble sendt ut ca. 800 e-poster med nyhetsvarsel daglig. Varslingen omfattet søk på mer enn 500 personer og temaer. En annen kilde, BuyAndRead, inneholder de fleste norske aviser i pdf-format, i tillegg til tidsskrifter og noen utenlandske aviser. Alle på Stortinget kan bruke tilbudet, og det ble logget inn ca. 300 ganger hver dag i 2016, derav omtrent 40 % fra mobil eller nettbrett.

Nyhetsbrev til komitéene

Nyhetsbrev om emneområdene til fem komitéer utarbeides annenhver uke i sesjonen, som et supplement til den daglige nyhetsstrømmen. Nyhetsbrevene dekker tidsskriftartikler, rapporter, nettsteder og arrangementer i tillegg til offentlige dokumenter fra andre land i Norden, og samlet har de ca. 300 mottakere – representanter, politiske rådgivere, ansatte i administrasjonen og noen eksterne. Både representanter og politiske rådgivere vurderer nyhetsbrevene som nyttige i arbeidet.

3.2. Hovedmål: Aktuell kunnskapsformidling om folkestyret

Mål i Prop. 1 S

Stortingets kommunikasjon med omverda skal vere relevant og god og bidra til eit godt omdøme. Han skal også gje befolkninga eit godt grunnlag for å delta i dei demokratiske prosessane og opne for samhandling mellom veljarane og dei folkevalde.

Stortingets administrasjon skal førebu formidlinga av folkestyret i framtida, og tiltak i tråd med kommunikasjonsstrategien vil bli følgde opp vidare i 2016.

Det er eit mål at stortinget.no og dei ulike kommunikasjonstenestene til nettstaden er dei føretrekte interaktive kanalane for kunnskap om folkestyret. Administrasjonen skal utvikle og forvalte IKT-løysingar som gjer aktiv kunnskapsformidling mogleg. Det vil spesielt bli lagt vekt på stabile og sikre løysingar for portalar, både for allmenn tilgang til informasjon og intern informasjonsutveksling.

I 2016 skal omvisingstilbodet vere i samsvar med prioriterte målgrupper i kommunikasjonsstrategien. Det skal utviklast eit tilbod til barnetrinnet og til minoritetsspråklege grupper. Læringsspelet «MiniTinget», som er retta mot elevar i den vidaregåande skulen, skal oppgraderast.

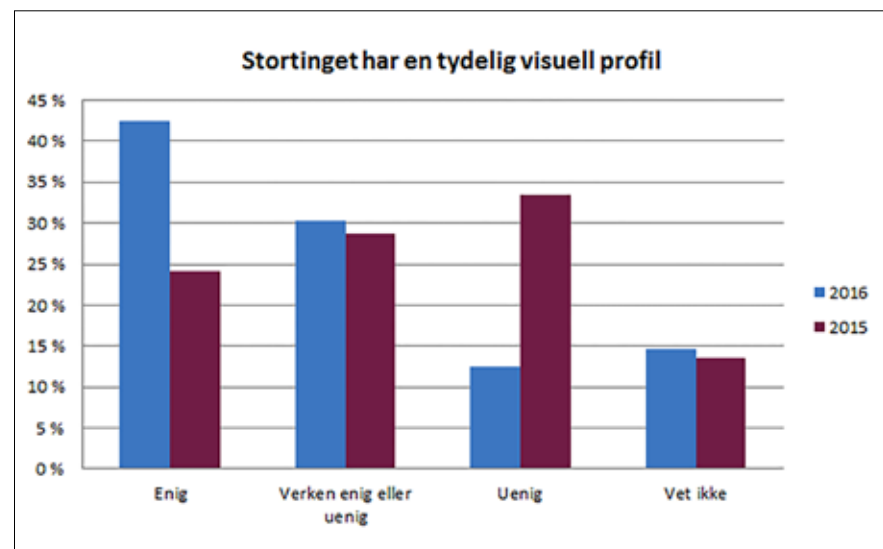
Administrasjonen skal gjennomføre ulike arrangement i samband med at stortingsbygningen er 150 år. Eit bokverk skal ferdigstillast og kome ut våren 2016.

Kommunikasjonstjenester

Ved å tilrettelegge for et mangfold av arrangementer og kommunikasjonsaktiviteter i Stortingets regi, herunder de folkevalgte deltakelse i aktivitetene, bidrar administrasjonen til å formidle aktuell kunnskap om folkestyret til ulike grupper i samfunnet. Direkte dialog mellom de folkevalgte og velgerne er essensielt for å øke både det demokratiske engasjementet og kunnskapen om hvordan den enkelte borger kan delta. Gjennom ulike arrangementer og utvikling av nye tjenester på nett fortsetter administrasjonen trenden fra 2014 og 2015 og åpner institusjonen for flere grupper. Dette er en villet utvikling.

Ny visuell identitet

I 2016 har Stortinget utviklet en ny visuell identitet med riksvåpenet som symbol. Den visuelle identiteten skal hjelpe Stortinget å nå mål i kommunikasjonsstrategien, blant annet ved at virksomheten framstår med et tydelig og gjenkjennelig visuelt uttrykk på alle kommunikasjonsflater. I tillegg skal den nye designen bidra til effektivisering og besparelser ved å redusere antall valgmuligheter for visuelle uttrykk, både på trykk og digitalt.

Figur 6: Resultat fra brukerundersøkelse gjennomført i 2015 og 2016. «Enig» er slått sammen av «Helt enig» og «Delvis enig», mens «Uenig» er slått sammen av «Delvis uenig» og «Helt uenig». N = 1003 for 2015 og 1006 for 2016.

Designelementene i Stortingets visuelle identitet har historisk opprinnelse med tilhørighet i stortingsbygningen og den norske kulturarven, men er formgitt i en moderne sammenheng. Stortinget benytter riksvåpenet som symbol i to ulike utgaver. På parlamentariske dokumenter og i presidentskapets virksomhet benyttes riksvåpenet med skjold og krone, ellers benyttes den frittstående løven.

Retningslinjene for bruk av riksvåpenet, farger, grafiske elementer, typografi og foto er oppsummert i en designhåndbok som er presentert på Stortingets nettsider.

Prosjektet for å utvikle den nye visuelle identiteten ble avsluttet i 2016, og et innføringsprosjekt ble igangsatt. Innføringen skal gjennomføres gradvis etter hvert som det er naturlig å skifte ut den gamle grafiske profilen.

Presse og samfunnskontakt

Etter etableringen av seksjon for presse og samfunnskontakt har kontakten mellom Stortingets administrasjon og mediene blitt mer profesjonalisert. Dette er et sentralt tiltak for å oppnå målene om åpenhet og å bygge og bevare tillit til Stortinget. Gjennom 2016 har seksjonen der-

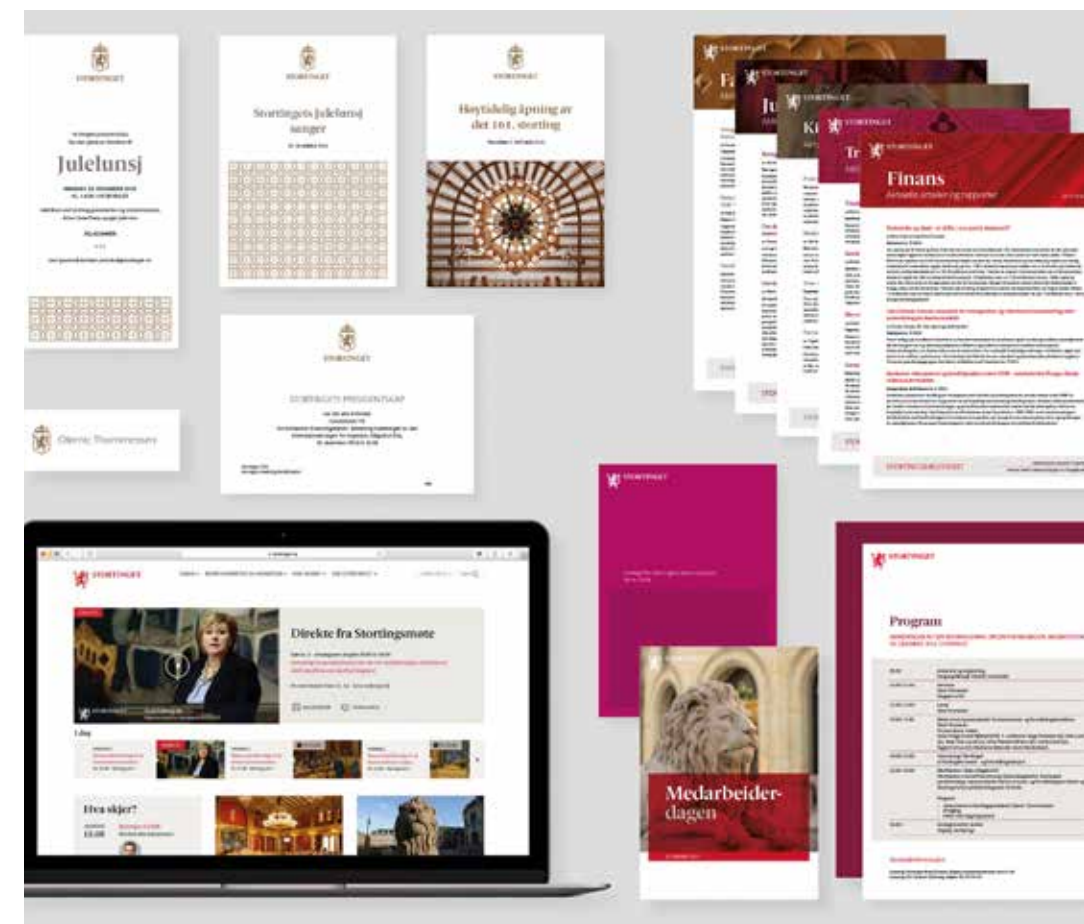
for videreutviklet rutiner for arbeidet med henvendelser fra pressen, og ved innsalg. Seksjonen bistår blant annet Stortingets talspersoner.

I tråd med kommunikasjonsstrategien er flere anledninger i løpet av stortingsåret benyttet til å kommunisere aktivt i flere kanaler til relevante målgrupper om Stortingets arbeid. Arbeidet med å lage kommunikasjonsplaner er videreutviklet, og danner grunnlag for hvordan Stortinget skal kommunisere.

Til sammen bidrar dette til at administrasjonen er godt forberedt når det gjelder hvordan ulike saker skal kommuniseres, en profesjonalisering som skal bidra til tillit til Stortinget.

Innsyn i Stortingets dokumenter

Stortinget tok i februar 2016 i bruk innsynstjenesten eInnsyn, som ligger på stortinget.no. Via eInnsyn kan man enkelt søke opp og bestille innsyn i inngående og utgående dokumenter og i intern korrespondanse i Stortingets offentlige postjournal. Det har vært en markant økning i antall søknader om dokumentinnsyn som følge av den nye tjenesten.

Presentasjon av ny visuell identitet. Illustrasjon: Stortinget.

DigiStorting – ny søkeinngang

Stortinget lanserte høsten 2016 talerregisteret som en fjerde inngang til de digitaliserte stortingforhandlingene, DigiStorting. Den nye inngangen gir mulighet til å søke på talere tilbake til 1857, da man begynte å føre referat fra Stortingets forhandlinger. Samlet hadde DigiStorting nesten 600 000 sidevisninger i 2016.

Kommunikasjonsstrategien – undersøkelser

Det er arbeidet systematisk med undersøkelser knyttet opp mot målene som er satt i kommunikasjonsstrategien. Målformuleringene i kommunikasjonsstrategien er justert for å sikre at effekten av de ulike kommunikasjonstiltakene kan måles. Det er gjennomført to store landsdekkende brukerundersøkelser (2015 og 2016), nullpunktsundersøkelser mot prioriterte målgrupper (voksne med minoritetsbakgrunn, førstegangselgere og profesjonelle), besøksundersøkelser, statistikk og pop-up på stortinget.no samt medieanalyser. Totalt sett viser undersøkelsene at brukerne er fornøyd med kommunikasjonstjenestene, men de viser også hvilke områder det bør satses på framover for å nå målene som er satt for strategiperioden. På bakgrunn av resultatene er det utarbeidet målrettede tiltak for det videre kommunikasjonsarbeidet.

Stortinget.no og nettløsninger

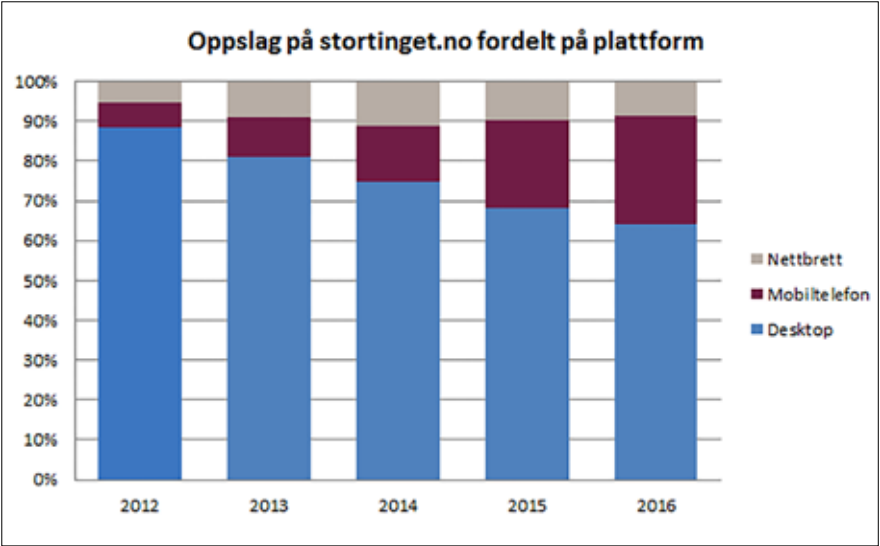
Administrasjonen arbeider kontinuerlig med å videreutvikle tjenestene på Stortingets nettsider i tråd med brukernes behov. De direkte sendingene på nett-TV fra stortingssalen og høringene er en viktig og mye brukt tjeneste. I 2016 er tjenesten ytterligere forbedret, blant annet slik at brukerne enkelt kan se hva som til enhver tid foregår på Stortinget.

De parlamentariske dokumentene utgjør ryggraden på stortinget.no. I forbindelse med endringer i dokumentproduksjonen er presentasjonen og gjenfinningen i publikasjonene på nettsiden forbedret. Det er tatt hensyn til at en viktig brukergruppe, de profesjonelle, også bruker regjeringens nettsider mye, og presentasjonen er lagt opp slik at Stortingets og regjeringens publikasjoner følger samme lest på nett. Søket på stortinget.no er også forbedret, både som et resultat av endret presentasjon av publikasjonene, samt ved at det er tatt i bruk en utheving av søketreff i resultatlisten.

BESØKSTALL PÅ STORTINGET.NO, PER ÅR	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Unike besøkende	502 502	856 799	1 055 786	996 689	1 013 127	1 018 618
Besøk	1 501 832	1 393 135	1 655 508	1 856 733	1 962 370	2 055 979
Sidevisninger	4 770 310	5 483 860	6 595 466	7 204 429	6 647 367	7 049 464

Tabell 3: Besøkstall på stortinget.no, per år.

Arbeidet med en god presentasjon av sakene Stortinget behandler og enklere gjenfinning gjennom søket, er prioritert i arbeidet med stortinget.no. Prioriteringen støttes av undersøkelser som viser at brukerne primært er interessert i de politiske sakene og ønsker at det skal være lett å finne fram til aktuelle politiske saker.

Figur 7: Oppslag på stortinget.no fordelt på plattform.

Portaler

Stortingets administrasjon drifter flere portaler:

- Valgportalen benyttes hovedsakelig i forbindelse med stortingsvalg, for å gi og innhente informasjon for på- og avtroppende representanter
- Partiportalene er partienes interne nettsted for dokumentsamhandling og deling av kalenderinformasjon.
- Komitéportalene er den enkelte fagkomités nettsted og dokumentlager. Her finnes en samlet oversikt over all inn- og utgående post, kalenderinformasjon for reiser, møter, besøk og frister mv.
- Utredningsportalen benyttes av Stortingets utredningsseksjon som gir faglig bistand til representanter, partigrupper og komitéer.

Intranettet – Løveporten

I løpet av et år er det mellom 400 000 og 500 000 sidevisninger på intranettet (Løveporten). Tallene viser at Løveporten er mye i bruk. Det har i 2016 vært arbeidet systematisk med å forvalte informasjonsinnholdet på Løveporten med utgangspunkt i statistikk over bruk av nettsidene og søket. Det er jobbet aktivt for å forenkle informasjonen om de mest brukte tjenestene og for å forbedre kvaliteten på interninformasjonen. Dette har, sammen med et systematisk arbeid med å analysere søkestatistikk og knytte det opp mot det redaksjonelle arbeidet, medført en forbedring av kvaliteten på søket, blant annet gjennom bruk av anbefalte treff. Det har også vært en økt satsing på brukeropplæring, som vil fortsette i 2017.

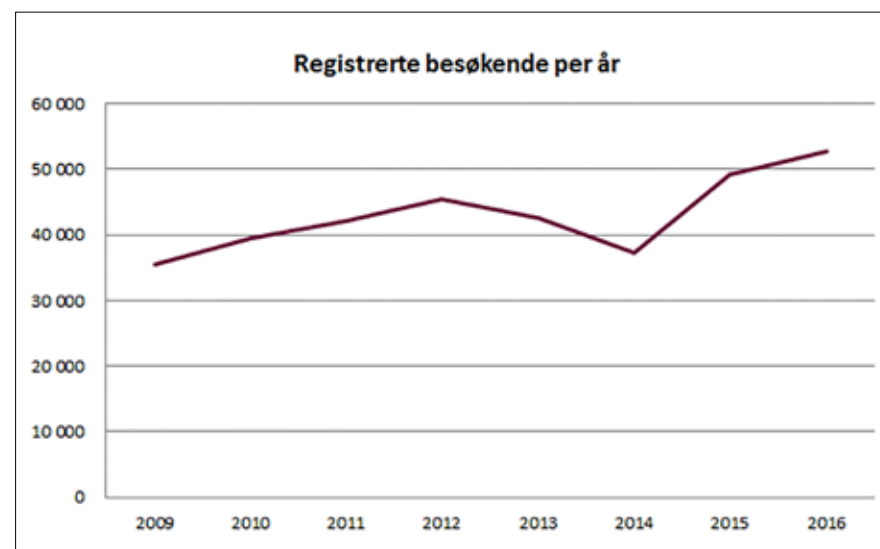
Historiske arkiv

Stortingsarkivet publiserte i 2016 de første historiske arkivene i Arkivportalen, som ledd i arbeidet med registrering og tilgjengeliggjøring av uttrykt arkivmateriale fra Stortingets konsti-

tusjonelle virksomhet. Arbeidet med registrering av uttrykt materiale er en av hovedsatsingene for stortingsarkivet – historisk arkiv i årene framover.

Kunnskapsformidling – omvisning og undervisning

I tråd med Stortingets kommunikasjonsstrategi er formidlings- og undervisningstilbudet rettet mot prioriterte målgrupper, og det er tatt i bruk varierte metoder for å sikre læringsutbyttet. Målet har vært å ønske enda flere velkommen til Stortinget med et tilrettelagt tilbud. I 2016 har læringsaktiviteter blitt kvalitetssikret, målt og evaluert opp mot kommunikasjonsstrategien. Det er formalisert et samarbeid med utdanningssektoren, og erfaringsutveksling med andre parlamenter er satt i system. Arbeidet har resultert i aktiviteter og tiltak for barn, unge og voksne, og gir innsikt i Stortingets virksomhet og de demokratiske prosessene. Aktivitetene legger til rette for samhandling med de folkevalgte.

Figur 8: Antall besøkende på Stortinget, per år. Tallene inkluderer alle typer besøk, ikke bare de som har benyttet seg av et organisert omvisnings- eller undervisningstilbud.

At Stortinget oppleves som åpent og tilgjengelig, er avgjørende for å skape engasjement og tillit blant publikum. Stortinget tok i 2016 imot om lag 29 000 besøkende fordelt på de ulike organiserte tilbudene. Målinger viser at brukerne er fornøyd med undervisnings- og omvisningstilbudet, og at folks kunnskap om Stortinget øker etter et besøk.

Omvisninger

Nærmere 21 000 besøkende benyttet seg av Stortingets omvisningstilbud i 2016. Stortinget tilbyr målgruppetilpassede omvisninger på norsk, engelsk og fransk gjennom hele året, både åpne og forhåndsbestilte.

Grupper kan på forespørsel få treffe representanter fra sitt fylke eller en spesiell komité i etterkant av en omvisning. Rundt 50 grupper med til sammen ca. 1 200 deltakere benyttet seg av dette tilbudet i 2016. I tillegg tilbys foredrag til grupper som gjennom sitt arbeid forholder seg til Stortinget, og derfor har spesifikke behov.

Stortinget tilbyr også kunstvandring gjennom både åpne og forhåndsbestilte omvisninger. I 2016 benyttet om lag 300 personer seg av dette tilbudet.

Stortingets undervisning

Våren 2016 lanserte Stortinget nye, målgruppetilpassede undervisningssider på nett. Informasjonstekstene og undervisningsmaterialet er basert på kompetansemålene i skolen og Stortingets lange erfaring med formidling til besøkende skoleklasser. Stortinget undervisning tar sikte på å minske avstanden mellom klasserommet og stortingssalen. Arbeidet med digitale læremidler vil fortsette med mål om at stortinget.no skal være den foretrukne digitale kanalen for kunnskap om folkestyret.

De nye undervisningssidene er godt besøkt så langt, med over 50 000 sidevisninger fra eksterne brukere i løpet av høstsemesteret 2016. I en brukerundersøkelse gjennomført høsten 2016 svarer 58 % av respondentene at de er skoleelever. Flesteparten av disse er ungdomsskoleelever, mens den nest største elevbrukergruppen er elever i videregående skole. Lærere er en annen viktig brukergruppe.

Barnetrinnet

Barn og unge er en av Stortingets viktigste målgrupper. I tillegg til barneboken *Mina og løven* er det tidligere utviklet to formidlingsesker med veiledningshefter til bruk i omvisning for barnetrinnet.

Arbeidet mot denne målgruppen, barn og unge, fortsatte i 2016. Resultatet er at undervisningssidene nå også inneholder nettressurser tilpasset barnetrinnet, bl.a. gjennom historien *En dag i Viktors liv* der elevene lærer hvordan lovene fungerer i praksis og hvordan de preger hverdagen vår.

Effekten av dette arbeidet kan allerede ses gjennom hyppigere henvendelser og besøk fra målgruppen, positive tilbakemeldinger og stadig etterspørsel etter boken *Mina og løven*. Også klasser som ikke fysisk besøker Stortinget, etterspør boken, som i tillegg er utgitt som lydbok. I 2016 ble den avspilt 419 ganger på stortinget.no. Besøkstallene viser at 40 klasser fra barnetrinnet besøkte Stortinget i 2016, ti flere enn i 2015 og 29 flere enn i 2014.

Voksne med minoritetsbakgrunn

På bakgrunn av Stortingets kommunikasjonsstrategi startet i 2014 arbeidet med å utvikle et pedagogisk opplegg for voksne med minoritetsbakgrunn. I løpet av 2016 ble arbeidet ferdigstilt, og Stortinget kan nå tilby et helhetlig undervisningstilbud til denne målgruppen. Hjelpemidler og fysiske objekter har blitt testet som språkstøtte i omvisningene, og det er gjennomført kompetansehevingstiltak for omviserne. Undervisningssidene og den letteste informasjonsbrosjyren *Stortinget og demokratiet* er tiltak for de som ikke kan besøke Stortinget. Informa-

sjonsbrosjyren er etterspurt; i 2016 sendte Stortinget ut 2 100 eksemplarer. Brosjyren brukes til å forberede et besøk på Stortinget.

I andre halvdel av 2016 har tilbudet blitt evaluert, og en brukerundersøkelse er sendt til alle lærere som har vært på omvisning. Undersøkelsen pågår fortsatt, men foreløpige tall viser at målgruppen er godt fornøyd med både omvisningstilbud og undervisningsmateriell. Besøkstallene viser at 88 minoritetsspråklige grupper med til sammen ca. 1 600 deltakere besøkte Stortinget i 2016. Sammenlignet med 2015 og 2014 er dette en økning på henholdsvis 35 og 45 grupper.

Lærerkurs for samfunnskunnskapslærere i voksenopplæringen

Stortinget arrangerte høsten 2016 for første gang kurs for samfunnskunnskapslærere i voksenopplæringen for innvandrere. De fleste av de minoritetsspråklige gruppene som besøker Stortinget er del av et opplæringstilbud for voksne innvandrere. Det er derfor viktig å øke stortingskunnskapsnivået blant lærerne. Årets kurs ble arrangert i samarbeid med Kompetanse Norge og gikk over to dager. Det var i alt 59 påmeldte lærere fra hele landet, der flesteparten av deltakerne selv var innvandrere med norsk som sitt andrespråk. Samfunnskunnskap i voksenopplæringen skal undervises på et språk elevene forstår, da gjerne på deltakerens eget morsmål.

Årets program tok blant annet for seg Stortingets oppgaver og arbeidsform, politisk engasjement og påvirkning gjennom deltakelse i offentlig debatt. Bidragsytere som Olemic Thommesen, Dag Terje Andersen, Ingjerd Schou, Akhtar Chaudhry og Khamshajiny Gunaratnam bidro til et faglig godt og unikt program. I evalueringen oppga mer enn 90 % av deltakerne at kurset ga dem økt innsikt i Stortingets oppgaver og arbeidsform, og at de ville benytte den opparbeidede kunnskapen i sin undervisning av voksne innvandrere.

Lærerkurs for samfunnskunnskaps- og historielærere i ungdomsskole og videregående skole

Stortinget arrangerte i 2016 to kurs i stortingskunnskap for lærere på ungdomstrinnet og i videregående skole. Kursene gikk over tre dager og inkluderte en halvdags ekskursjon til henholdsvis museet Eidsvoll 1814 og Akershus festning og slott. Grunnstammen i kurset er foredrag om Stortingets lovbehandling, budsjettbehandling og kontrollfunksjon. I tillegg legges det vekt på innhold som setter Stortinget og det norske demokratiet inn i en større kontekst. I 2016 deltok om lag 100 lærere fra hele landet.

Læringsspill

Nærmere 6 500 elever gjennomførte i 2016 Stortingets læringsspill *Valget er ditt* og *Rett på sak*.

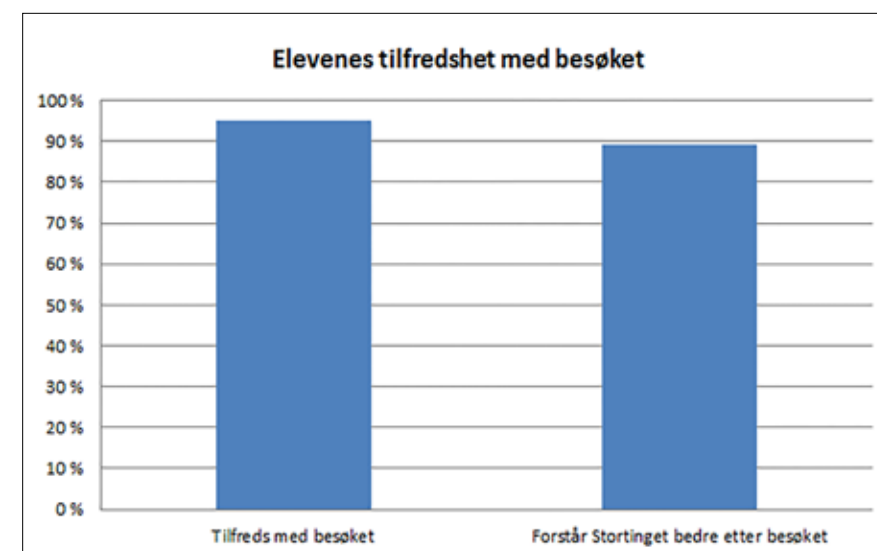
Valget er ditt er et interaktivt læringsspill for elever i ungdomsskolen. Gjennom spillet får elevene en lærerik innføring i politisk og demokratisk tankegang. Spillet går ut på å skape en god framtid ved å prioritere mellom ulike politiske alternativer.

MiniTinget og *Rett på sak* er interaktive læringsspill for elever i den videregående skolen. *MiniTinget* var i hele 2016 erstattet av *Rett på sak* på grunn av støy fra Stortingets byggeprosjekt, noe som førte til et redusert tilbud for denne målgruppen. *Rett på sak* gir et praktisk innblikk

i hvordan de folkevalgte jobber og setter saker på dagsordenen. Elevene får diskutere aktuelle politiske saker og kan selv påvirke utfallet.

Førstegangselgere skal få en grunnleggende forståelse for Stortingets arbeidsordning, maktfordelingsprinsippet og de ulike påvirkningskanalene. Dette samsvarer med sentrale læringsmål i læreplanen for samfunnsfag. Evalueringer gjort etter deltakelse i *Rett på sak* viser at 90 % av elevene forstår Stortinget bedre etter endt besøk, noe som kan bidra til økt demokratideltakelse.

Høsten 2016 startet administrasjonen prosessen med anskaffelse av nye læringsspill for ungdomsskolen og videregående skole. Spillene skal erstatte det nåværende *MiniTinget* og *Valget er ditt*, og skal imøtekomme teknologiske endringer og endrede kompetansemål i skolen.

Figur 9: Utdrag fra brukerundersøkelse blant deltakere i læringsspillet *Rett på sak*.

Utplasseringselever

Stortinget tok i 2016 imot 31 utplasseringselever fra ungdomsskolen. Det er etablert et godt samarbeid på tvers av seksjoner og utarbeidet læringsmål for å sikre et godt læringsutbytte for elevene samt gode læringsopplevelser i seksjonene.

Stortingsspillet

Stortingsspillet ble lansert i Eidsvollsgalleriet den 11. oktober. Brettspillet tar utgangspunkt i Stortingets saksgang og arbeidsform, og utfordrer deltakernes kunnskap om norsk politikk og historie. Det bygger på skolens kompetansemål i samfunnsfag og historie og er ment som et supplement til undervisningen. Alle landets ungdomsskoler og videregående skoler har fått tilsendt et eksemplar, med mulighet for etterbestilling. Foreløpig har Stortinget sendt og levert ut over 3 100 spill, og etterspørselen er fortsatt stor.

Oslo Kulturnatt i Stortinget

Miniforedrag om stortingsbygningens historie, arkitektur og kunstsamling var nytt av året da Stortinget inviterte publikum innenfor dørene 16. september 2016. De viktigste rommene var åpne for publikum, som kunne oppleve bygningen og utstillingene i eget tempo. 972 besøkende tok turen inn på Stortinget under Oslo Kulturnatt.

Oslo Åpne Hus

Publikum fikk oppleve Stortingets flotte interiør under arrangementet Oslo Åpne Hus lørdag 24. september. Det ble gjennomført organiserte omvisninger, og 255 besøkende fikk et godt innblikk i hvordan bygningen har endret seg i takt med den politiske utviklingen i Norge.

Lansering av
brettspill 11.
oktober 2016. Foto:
Stortinget.

Stortingsbygningens 150-årsjubileum

Stortingsbygningens 150-årsjubileum ble feiret med en rekke aktiviteter i 2016: jubileumsutstilling i historisk sal i stortingsbygningen, åpne arrangementer innendørs og utendørs i form av omvisninger, seminarer, byvandring og skolearrangementer.

På Stortingets nettsider ble det publisert en rekke artikler i anledning jubileet. I tillegg til oversiktsartikler og oppdateringer om publikumsrettede aktiviteter ble det gjennom hele året publisert ukentlige artikler i serien *Visste du at? Anekdoter fra stortingsbygningens historie*.

Den 3. mars 2016 inviterte presidentskapet til jubileumsfeiring. Markeringen framhevet stortingsbygningens viktigste funksjon som arbeidsrom og møteplass for folkets valgte representanter.

Den 9. mai ble skoleelever fra Oslo, Akershus og Trondheim invitert til utendørsfest. Stortinget ønsker å bidra til å utdanne de yngste generasjonene til aktive demokratideltakere. Eidsvollss

Stortingsbygningens
jubileumsfest 9. mai
2016. Fra venstre
stortingsansatte
Sissel Lyngvær
Ramstad, Mira
Berglund Nyløvold
og Elin Relander
Tømte. Foto:
Morten Brakestad /
Stortinget.

plass var fylt med aktiviteter om stortingsbygningen, arkitekturen og demokratiet. Om ettermiddagen var det åpent hus, og mer enn 500 gjester besøkte stortingsbygningen.

Høsten 2013 ble det bestemt at man ønsket å lage en bok til bygningsjubileet, et frittstående redaksjonelt produkt. Etter en anbudskonkurranse fikk Forlaget Press oppdraget, og de engasjerte arkitekt Peter Butenschøn som forfatter og Ivan Brodey som fotograf. Boken fikk tittelen *Stortinget: Huset på Løvebakken gjennom 150 år*, og er lagt opp som en vandring gjennom stortingsbygningen. Boken finnes på norsk og engelsk, og brukes som gavebok fra Stortinget. Den ble også innkjøpt av Kulturrådets innkjøpsordning for sakprosa og distribuert til 750 biblioteker over hele landet. Boken ble lansert 3. mars 2016.

Det ble laget utstillinger og presentasjoner av folkestyrets utvikling etter at Stortinget fikk sin egen bygning i 1866. Utstillingen *Demokratiets hus* tok for seg demokratiske milepæler i eget bygg, med vekt på årene 1884 (parlamentarisme), 1905 (selvstendighet) og 1913 (stemmerett for kvinner). Utstillingen åpnet i mars i historisk sal i stortingsbygningen og var særlig tilpasset ungdomsskoleelever.

Lego-modell av stortingsbygningen. Modellene er utviklet og designet av Matija Pužar, en av 13 sertifiserte legobyggere i verden, som også står bak den store Lego modellen av stortingsbygningen som er utstilt i trappehallen. Foto: Stortinget

Utstillingen *Fra Langlet til Holter* handlet om de to arkitektkonkurransene om stortingsbygningen, og var laget i samarbeid med Nasjonalmuseet – arkitektur. Stortingets del av utstillingen tok for seg den store ombyggingen av stortingsbygningen på 1950-tallet under arkitekt Holters ledelse, et resultat av folkestyrets vekst og behovet for mer moderne og egnede lokaler.

Stortinget laget også to utstillinger utendørs, henholdsvis om utformingen og plasseringen av stortingsbygningen i 1856–1866, og en fotoutstilling med bilder fra jubileumsboken *Stortinget: Huset på Løvebakken gjennom 150 år*.

Det ble holdt to seminarer i lagtingssalen i samarbeid med Nasjonalmuseet – Arkitektur og Arkitekthøyskolen i Oslo, der arkitektur og demokrati var tema. Høsten 2016 ble det holdt seminar om *Talerne og det talte ord i Stortinget*, der Johan Sverdrup var hovedtema, 200 år etter sin fødsel. Seminaret markerte lanseringen av talerregisteret som inngang til digitaliserte stortingsforhandlinger.

17. mai 2016

Siden grunnlovsjubileet 2014 har Stortinget holdt på tradisjonen med å markere grunnlovsdagen ved kransenedleggelse på Christian Frederik-statuen og tale for dagen på Eidsvoll's plass, så også i 2016. Stortingets egen markering av grunnlovsdagen i form av dette enkle arrangementet er viktig i et demokratisk perspektiv, særlig sett opp mot den rolle Stortinget har hatt og fortsatt har samfunnsmessig, men også med tanke på å formidle aktuell kunnskap om folkestyret.

Innvielse av Stortingets gave til kongeparet, Oscarshall 7. juni 2016

I anledning kongeparets 25-årsjubileum i 2016 ga Stortinget en scene ved Oscarshall i gave. Gaven på to millioner kroner, øremerket utvikling av kavalerbygningen, ble overrakt av første visepresident Marit Nybakk i forbindelse med jubileumsfeiringen i januar. Pengene gikk til scene med tilhørende fasiliteter. Den 7. juni 2016 kunne det hele tas i bruk for første gang med en variert forestilling, der både kongeparet og kronprinsparet var til stede. I sin tale under innvielsen la stortingspresident Olemic Thommessen vekt på at gaven skulle være til glede for allmenheten.

Øvrige markeringer og aktiviteter

Markeringer og demonstrasjoner på Eidsvoll's plass

Det var totalt ca. 300 markeringer og demonstrasjoner på Eidsvoll's plass i løpet av 2016. Det er mange faste organisasjoner som jevnlig gjennomfører markeringer, og temaene gjenspeiles gjerne i hvilke saker som er dagsaktuelle. Eksempler her er demonstrasjonen mot nedleggelse av Andøya flystasjon, markeringer til støtte for ofre for seksuelle overgrep, og ulike fagforeninger hadde stand i forbindelse med streik.

Stortingets markering av Migrasjonsdagen 2016

Migrasjonsdagen ble den 16. desember 2016 for andre år på rad markert i Stortinget. I samarbeid med KS inviterte Stortinget kommunestyre- og fylkestingsrepresentanter med innvandrerbakgrunn til et faglig seminar, et møte med kommunal- og forvaltningskomitéen, omvisning og en mottakelse hvor Stortingets presidentskap var vertskap. Femti folkevalgte fra hele landet deltok, noe som er en økning på nærmere 20 deltakere sammenliknet med 2015. Målet er å etablere en møteplass der de folkevalgte kan få dele sine erfaringer både med hverandre og med stortingsrepresentanter. Arrangementet har blitt godt mottatt og vil videreføres som et ledd i Stortingets arbeid med å øke det demokratiske engasjementet i Norge, især når det gjelder enkelte grupper i samfunnet.

Seminar for bibliotek og arkiv

Stortinget, bibliotek og offentlig informasjon, et seminar for bibliotekarer og andre informasjonsarbeidere, ble arrangert 12. april 2016. 70 personer fra hele landet deltok. Tema var dokumenter fra Stortinget og regjeringen, saksgangen og de digitaliserte stortingsforhandlingene – DigiStorting.

Den 11. november 2016 var Stortinget vertskap for seminaret *Med hjerte for arkivene*. For femte år på rad samarbeidet stortingsarkivet med de øvrige arkivinstitusjonene i Oslo, Riksarkivet, Statsarkivet i Oslo, Oslo byarkiv og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, om å markere Arkivdagen.

Presentasjon av stortingsrepresentanters biografier

Høsten 2016 lanserte Stortinget en løsning for framvisning av stortingsrepresentanters portretter, bilder av hele storting og biografier tilbake til 1945 på en egen skjerm i historisk sal. Løsningen innebar at nettsidene med representantenes biografier fra 1945 til 1995 ble oppdatert med portretter. Det tas sikte på å videreutvikle løsningen med biografier og portretter av stortingsrepresentanter tilbake til 1814.

3.3. Hovedmål: Smart representantservice

Mål i Prop. 1 S

Stortingstorget opna 1. oktober 2014 med sentrale tenester og felles møteplass for representantar og administrasjonen. Stortingstorget har vore i stadig utvikling sidan oppstartinga.

Administrasjonen planlegg å vidareutvikle stortingstorget slik at fleire relevante tenester kan leggjast dit. Torget skal utviklast til å bli ein felles møteplass for representantar og administrasjonen, gje tilgang til «alle» relevante tenester og vere ein stad for ulike arrangement.

Administrasjonen vil utvikle søkbare tenester på intranettet, blant anna for å gjere regelverket for den parlamentariske saksbehandlinga meir tilgjengeleg for brukarane. Dei elektroniske systema som støttar den parlamentariske prosessen, vil bli vidareutvikla i 2016 og tilpassa ulike elektroniske plattformer.

I 2014 har ein sett i gang eit arbeid med målsetjing om å etablere eit elektronisk oppslagsverk over dei lover og reglar som regulerer dei administrative tilhøva for representantane. Arbeidet held fram i 2015 og blir implementert i 2016. Etableringa vil også vere eit nyttig verktøy for leiarar og tilsette i administrasjonen. Arbeidet med å forbetre administrative støttefunksjonar og representantordningar som reiseoppgjør vil halde fram i 2016.

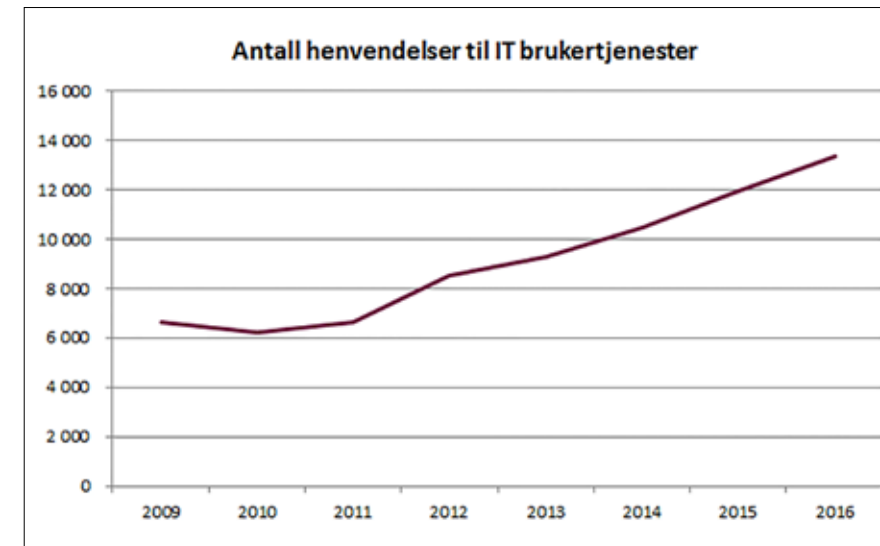
Stortingstorget

Stortingstorget er kontaktpunkt for tenester som omfatter servicesenteret, seksjon for brukertjenester, seksjon for representantordninger, stortingsarkivet, utredningsseksjonen og stortingsbiblioteket. Det ble gjennomført en samlet evaluering av tjenestetilbudet i stortingstorget i løpet av 2015, blant annet en brukerundersøkelse. Generelt viste brukerundersøkelsen at det er stor tilfredshet blant alle brukergrupper med tjenestene som blir levert i torget. Arbeidet med utviklingen av tjenestene besto i 2016 derfor av mindre justeringer og enkelttiltak. Det ble gjennomført flere arrangementer i stortingstorget i løpet av året. Statistisk sentralbyrå og Financial Times informerte om sine tenester, og biblioteket informerte om tidsskriftbasen Idunn fra Universitetsforlaget.

Våren 2016 fikk seksjon for brukertjenester totalansvaret for IT-skranken på stortingstorget. Samtidig ble tjenestetilbudet noe utvidet. Løsningsgraden på henvendelser direkte til IT-skranken var i 2016 på 91 %.

IT brukerstøtte

I likhet med de foregående årene var det en økning i antall henvendelser til seksjon for brukertjenester i 2016. Det var en nedgang i 2016 i antall innkommende telefoner på 24 % sammenlignet med innkommende telefoner i 2015. Hovedgrunnen til dette er etableringen av stortingstorget i 2015 som har avlastet mye av telefontrafikken. 92 % av alle telefoner ble besvart innen 20 sekunder, og løsningsgraden på telefon var 95 %.

Figur 10: Antall henvendelser til seksjon for brukertjenester.

Fra stortingstorget, foran fra venstre: Bodil Alvestad, Unni Jongers, Toril Hansen. Foto: Stortinget.

Elektroniske systemer

Storkonf

IT-systemet Storkonf, som benyttes ved gjennomføring av møter og voteringer i stortingssalen, ble satt i drift høsten 2010. Store deler av datamaskinene i løsningen var utdaterte og brukerne opplevde ytelsesproblemer med systemet. Det ble derfor besluttet at PC-er og servere skulle byttes i 2016. Høsten 2016 ble server og 90 av totalt 190 PC-er byttet. Arbeidet med PC-bytte sluttføres i januar 2017.

Målsettingen med å gjennomføre oppgraderingen av PC-er og servere var å sikre at systemet fortsatt er stabilt og har høy oppetid. Brukerne vil oppleve vesentlig forbedret ytelse. Løsningen har nå en moderne IT-infrastruktur.

Det vises også til kommentarer angående nettløsninger i kapittel 3.2.

Elektronisk oppslagsverk

Med grunnlag i strategiens delmål «Enkle, brukervennlige verktøy og digitale løsninger» ble det i 2016 utarbeidet elektronisk håndbok for representanter, lederhåndbok og personalhåndbok. Disse tre håndbøkene er oppslagsverk hvor lover, avtaler og annen relevant informasjon er lett tilgjengelig. Håndbøkene fungerer godt, og implementering i organisasjonen vil fortsette i 2017.

Administrative støttefunksjoner

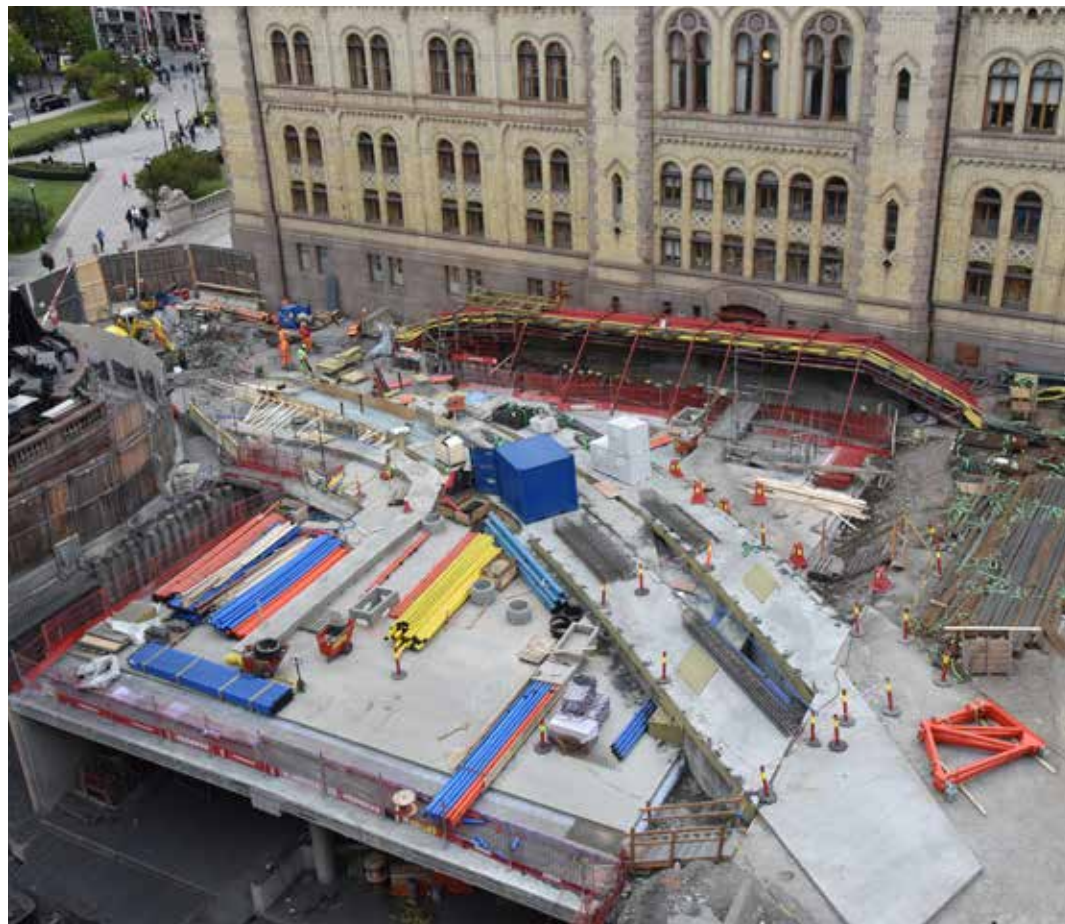
Nytt lønns-, reise- og personalsystem

I 2016 ble det innført et nytt lønns-, reise- og personalsystem. Dette har krevd at representantene ble à jour med alle sine reiseregninger innen oktober og lærte seg nytt system fra november 2016.

Koordinering av besøk, møter og arrangementer

I 2016 ble det etablert et prosjekt for å effektivisere og samle informasjon og funksjonalitet fra flere prosesser knyttet til gjennomføring av møter, besøk, omvisninger og arrangementer inn i et nytt system. Formålet er å heve kvalitet i arbeidsprosesser og forbedre intern kommunikasjon og ressursplanlegging. Prosjektet er planlagt ferdigstilt i løpet av første halvår 2018.

Betongarbeidene på vestsiden av post- og varemottaket, mot Eidsvolls plass. Foto: Stortinget.

3.4. Hovedmål: Profesjonell drift og utvikling av bygningene

Mål i Prop. 1 S

Stortingets administrasjon skal forvalte, drifte og utvikle egedommene til Stortinget, slik at dei gjev trygge og gode rammer for det parlamentariske arbeidet. Samtidig skal ein vareta dei funksjonelle behova og syte for at stortingsbygningen blir teken godt vare på.

Dei siste åra har ein sett i gang store prosjekt innan byggutvikling og utskifting av tekniske anlegg for å vareta dagens krav til funksjonelle og kvalitetsmessige standardar. I tillegg er det løpande ombyggingar i dei noverande lokala for å imøtekome nye krav til funksjonalitet og sikkerheit, samtidig som dei historiske verdiane blir verna.

I 2016 vil det bli lagt størst vekt på å gjennomføre byggutviklingsprosjekta for Prinsens gate 26, nytt post- og varemottak og ekstra garasjenedkøyring i tillegg til gjennomføring av sikringstiltak. Ein vil også gjennomføre ordinært vedlikehald av bygningsmassen og tekniske anlegg.

Ombyggingsarbeida i Prinsensgate 26, nytt post- og varemottak og ny underjordisk innkøyringstrasé (kulvert) har ei estimert total kostnadsramme på ca 1,45 mrd. kroner per 1. januar 2015, og er planlagde ferdigstilt i 2018. «Byggjekostnadsindeks for bustader» til Statistisk sentralbyrå blir lagt til grunn for indeksjustering i perioden 2015–2018. Auken frå Prop. 1 S (2014–2015) er knytt til utfordringar når det gjeld ferdigstilling av arbeidsunderlag frå prosjekterande, uventa forhold i grunnen i tillegg til nødvendig omprosjektering. Fordi det kan trengast avtalar som går utover budsjettåret, ber ein om fullmakt til å inngå slike avtalar innanfor kostnadsramma, jf. framlegg til romartalsvedtak V.1.

Med basis i risikovurderingar blei det i 2015 sett i gang sikringstiltak både utvendig og innvendig. Arbeid med å betre sikringa av egedommene til Stortinget held fram i 2016. Det er også eit mål å utvikle og styrkje eigen kompetanse innan planlegging, analyse og forvaltning innan sikring.

Ein vil også i 2016 gjennomføre arbeid med å oppgradere interiør og uttrykk, basert på den heilskaplege planen for stortingsbygningen som starta i 2014. Her vil både møblering og lyssetjing vere viktige element i ei modernisering, samtidig som ein tek omsyn til verneverdige element.

Forvaltning, drift og utvikling av Stortingets eiendommer

Forvaltning, drift og vedlikehold av Stortingets eiendommer skal utføres både profesjonelt og effektivt, samtidig som antikvariske og historiske hensyn ivaretas. For å styrke kompetansen på eiendomsområdet ble det i 2016 opprettet en ny seksjon for eiendomsforvaltning. Med en sterkere vektlegging av arealforvaltning, teknisk forvaltning samt eiendomsstrategi og lang-siktig planlegging, legges det til rette for mer planmessig drift og vedlikehold av Stortingets eiendommer. Dette vil i årene framover gi større forutsigbarhet i planlegging og prioritering av eiendomsprosjekter. Gjennom bedre styring og planlegging økes også kapasiteten i organisa-sjonen.

Det gjennomføres årlig kartlegging av tilstanden til eiendomsmassen og tilhørende tekniske anlegg. Denne kartleggingen danner grunnlag for et tilstandsbasert vedlikehold, og framtidig prioritering av større vedlikeholdsoppgaver og utskiftninger. For å opprettholde en generelt god standard på eiendom, bygg og anlegg ble det i 2016 gjennomført flere oppdateringer av tekniske anlegg som elektro og VVS. Det ble i tillegg gjennomført en større oppgradering av hovedkjøkkenet i stortingsbygningen for å imøtekomme krav til funksjonalitet og hygiene i henhold til næringsmiddelhygieneforskriften. Utover dette arbeidet administrasjonen med rutiner for oppfølging av henvendelser som angår daglig drift.

Drift av pendlerboliger

I 2016 ble totalrehabilitering av 33 pendlerboliger ferdigstilt. Øvrig drift og vedlikehold av pendlerboligene har foregått i henhold til planer og budsjetter.

STORTINGETS PENDLERBOLIGER FORDELT PÅ STØRRELSE	2014	2015	2016
Tilpasset krav til universell utforming	2	2	2
Ettroms	0	0	3
Toroms	67	67	57
Treroms	61	61	68
Fireroms	12	12	12
Femroms	1	1	1
Totalt	143	143	143

Tabell 4: Antall pendlerboliger.

Avfall

Stortingets miljømål om å redusere total avfallsmengde og øke graden av kildesortering oppnås gjennom en kontinuerlig nedgang i den totale avfallsmengde de siste årene. Mengden returpa-pir og papp er redusert betraktelig siste året.

Energiforbruk

Tallene for energiforbruket har siden 2015 vært beregnet ut fra en total bygningsmasse på 58 400 m² kontorlokaler for Stortinget. Reduksjonen på 8 600 m² ble gjort fra 2015 da kontora-realene i Prinsens gate ble satt ut av drift pga. rehabilitering. Det er i tillegg ca. 16 000 m² med pendlerboliger til bruk for stortingsrepresentantene som ikke inngår i beregningen av strøm-forbruket. Tallene for både fjernvarme og strømforbruk ansees å være innenfor normal sesongs-vingning, avhengig av klimamessige endringer.

ENERGI	2012	2013	2014	2015	2016
Energibruk per m² *	198	174	161	170	177
Strømforbruk	6 899 202	5 707 501	6 293 659	5 573 255	5 702 911
Fjernvarme	6 372 589	6 000 000	4 497 742	4 354 705	4 536 662

Tabell 5: Energi. *Energibruk per m² av total bygningsmasse på 67 000 m², fra 2015 er bygningsmasse på 58 400 m² benyttet pga. rehabilitering av Prinsens gate 26.

Sikringstiltak

Det ble gjennomført flere sikkerhetsmessige oppgraderinger i Stortingets bygninger i løpet av 2016. En av disse er publikumsinngangen. Oppgraderingen har medført en styrket sikkerhet samtidig som estetikk og funksjonalitet er ivaretatt for virksomheten og besøkende. Det ble også gjennomført andre synlige og usynlige tiltak innen teknologi, organisasjon, kompetanseheving og profesjonalisering.

En helhetlig sikringsplan for alle byrommene rundt stortingsbygningen er utarbeidet. Skisse-prosjekt for ny utforming av Wessels plass ble igangsatt. I nært samarbeid med Oslo kommune utarbeides det også et skisseprosjekt for ny utforming av Akersgata mellom Prinsens gate og Grensen. Arbeidet videreføres i 2017, da prosjektering av øvrige delområder også vil starte opp.

Saksutredninger innen sikkerhetsfaget utarbeides i hovedsak av interne ressurser. Kompetan-seheving foregår kontinuerlig og systematisk, og er for det operative miljø lagt inn i turnus. I tillegg til kurs og foredrag samarbeides det jevnlig med eksterne samarbeidspartnere.

Byggutviklingsprosjekter

I 2016 ble byggutviklingsprosjektene Prinsens gate 26, nytt post- og varemottak samt ny inn-kjøringstunnel videreført.

Prosjektet Prinsens gate 26, nytt post- og varemottak og innkjøringstunnel fikk i 2016 økt sin totale kostnadsramme til inntil 1,8 mrd. kroner. Økningen i kostnadsramme fra Prop. 1 S 2016 er basert på usikkerhetsanalyse og nye vurderinger knyttet til vesentlige mangler i entrepri-sekontrakten og uforutsette forhold i grunnen. Det har også vært vedvarende utfordringer knyttet til manglende kvalitet og forsinkede leveranser fra den eksterne prosjekteringsgruppen. Samtidig som Stortinget vedtok den økte kostnadsrammen for prosjektet, ble det også vedtatt

at Riksrevisjonen skulle foreta en gjennomgang av prosjektet. Prosjektet har i 2016 hatt en god bygningsmessig framdrift, og for Prinsens gate 26 ble gjenoppbyggingen startet. Byggeprosjektet Prinsens gate 26 har ferdigstilt innvendige rivearbeider og grunnarbeider for nytt post- og varemottak, og ca. 40 % av post- og varemottaket er ferdig støpt. Betongarbeider inne i Prinsens gate 26 er påbegynt, plan U2 (nederste kjelleretasje) er ferdig støpt. Prosjektet har overlevert arealer for to-veis trafikk over Wessels plass til Bymiljøetaten. For innkjøringstunnelen har prosjektet ferdigstilt ca. 80 % av spuntarbeidene, og første fase av kulverten i krysset Rådhusgata/Nedre Vollgate er ferdig støpt.

Prosjektet ferdigstilles høst 2018 og vil gi 175 nye kontorarbeidsplasser samt en betydelig økning i møteromskapasiteten. Med nytt post- og varemottak vil antall varemottak reduseres. Det vil gi en bedret logistikk samt gjøre det mulig å kontrollere varer og kjøretøy på en effektiv måte.

Oppgradering interiør og uttrykk

Arbeidet med etablering av en helhetlig plan for stortingsbygningen som startet i 2014, ble videreført i 2016. Planer for blant annet møbler og interiør, belysning og skilting er under utarbeidelse. Ny visuell identitet ble vedtatt i 2016, og blir trinnvis implementert. Implementering av visuell identitet må ses i sammenheng med planer for universell utforming, vedlikehold og utvikling, samt plan for vern og forvaltning av kulturhistoriske verdier. Det ble i løpet av 2016 tilført økte ressurser innen dette området, og arbeidene videreføres i 2017.

I løpet av 2015 ble det utført en antikvarisk og historisk tilbakeføring av lagtingssalens venteværelse (rom S-336). Rommet ble ferdigstilt og tatt i bruk fra medio 2016, og brukes til møter knyttet til den parlamentariske virksomheten. For å framheve stortingsbygningen ble det etablert ny fasadebelysning på framsiden av stortingsbygningen i 2016. Det gamle lysanlegget ble skiftet ut med ny, moderne belysning og tilhørende styringssystem. Inne ble det også gjennomført flere lyssettingsprosjekter som framhever arkitektur og verneverdige elementer, blant annet i trappehallen.

Renholdsoperatør
Inger Holm fra
husøkonom-
seksjonen rengjør i
stortingssalen. Foto:
Stortinget.

3.5. Hovedmål: Attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø

Mål i Prop. 1 S

Stortingets administrasjon skal ha ein kultur der dei etiske retningslinene og verdigrunnlag skal speglast av i haldningane og framferda til den enkelte. Internkommunikasjonen skal vere god og effektiv. Stortingets administrasjon skal ha ein felles kultur basert på verdiane hjelpsam, ansvarleg, påliteleg og open. Stortingets administrasjon skal strekkje seg mot å vere ei føregangsverksemd i heilskapleg leiarskap, medrekna god styring og medarbeidarutvikling. Når det gjeld leining, betyr dette å leggje vekt på tydeleg målstyring og prioritering av ressursar med god forankring i den overordna strategien.

Den interne styringa skal vere enkel og heilskapleg, med tydelege roller og ansvar og god økonomistyring og verksemdsstyring. Leiarane i administrasjonen skal ha tilgang på god og relevant styringsinformasjon når dei treng det. System for verksemdsstyring «Styringsportalen» blir implementert i 2015 og er planlagt vidareutvikla i 2016. Samtidig vil administrasjonen halde fram med arbeidet med å utvikle og implementere eit heilskapleg system for internkontroll. Stortingets administrasjon arbeider i 2015 med å vidareutvikle innkjøpsfunksjonen. Målet er å oppnå betre kvalitet på innkjøpa og vere ein meir profesjonell aktør i marknaden i 2016. Stortingets administrasjon skal arbeide kontinuerleg med målretta kompetanseutvikling med riktig kompetanse på rett stad. Ein vil leggje vekt på å nytte eigne tilsette til vedvarande oppgåver, slik at kompetansen blir verande i verksemda. I 2015 er det etablert ein HR-strategi, som vil bli følgd opp i 2016.

Vidare har ein i 2016 planlagt å implementere e-læringsverktøy i samband med introduksjonen av nye medarbeidarar og leiarar. Administrasjonen vil i 2016 halde fram med arbeidet med leiarutvikling gjennom eit revidert og oppdatert leiarutviklingsprogram. For å kunne levere kvalitetsmessige og effektive servicetenester i samsvar med behovet er det i 2015 starta eit arbeid med å kartleggje tenesteomfanget og utvikle servicetenestene. Arbeidet vil halde fram i 2016. Når det er nødvendig, vil ein tilpasse servicetenestene for dermed stå fram einskapleg i førstelina og gjennomføre leveransar i samsvar med servicenivået som er avtalt.

Stortinget vedtok 12. mai 2015 å nemne opp ein uavhengig granskingskommisjon som skal granska brannen på ferja MS «Scandinavian Star» i 1990. Føremålet med granskingskommisjonen skal vera å vurdere om dei faktiske tilhøva det er gjort greie for under den tidlegare handsaminga av saka i Stortinget, gjev eit korrekt og fullnøyande bilete av saka i ljøs av den informasjonen som seinare er komen fram. Kommisjonen skal òg vurdere korleis offentlege styremakter fylgde opp saka og tok vare på overlevande og pårørande. Utgiftene til kommisjonen blir løyvd over ny post 21 Spesielle driftsutgifter.

Etiske retningslinjer og verdigrunnlag

De etiske retningslinjene har sitt utspring i allmenngyldige etiske verdier og normer. Retningslinjene skal bidra til bevisstgjøring og etisk refleksjon slik at de kan være til hjelp i vanskelige valgsituasjoner og beslutningsprosesser. Det er gjennomført seksjons- og avdelingsvise workshops med etikk, varsling og forebygging av mobbing og trakassering som temaer.

Internkommunikasjonen

Intranettet Løveporten er virksomhetens viktigste kanal for internkommunikasjon, det vises for øvrig til kommentarer under kapittel 3.2 «Hovedmål: Aktuell kunnskapsformidling om folkestyret».

Felles kultur

Verdiene beskriver egenskapene og kvalitetene som kjennetegner Stortingets administrasjon. De er bærebjelkene som skal gjenspeiles i hvordan vi samarbeider på Stortinget og skal prege måten vi utfører oppgavene våre på.

- Hjelpsom: Vi er serviceinnstilte og vennlige. Vi søker å se og løse den enkeltes behov på en høflig og profesjonell måte. Vi samhandler og viser gjensidig forståelse og respekt. Vi er rausere og er opptatt av å gjøre hverandre gode.
- Ansvarlig: Vi er stolte av vår arbeidsplass og er opptatt av å gjøre en god jobb. Vi tar et felles ansvar for å skape resultater. Vi er lojale, har integritet og arbeider for å ivareta Stortingets omdømme.
- Pålitelig: Vi leverer faglig solide innspill. Vi holder avtaler og leverer det vi er blitt enige om. Vi er til å stole på og overholder taushetsplikten.
- Åpen: Vi er gode til å kommunisere, både internt og eksternt. Vi er løsningsorienterte og prøver å se nye muligheter. Vi er opptatt av å dele kunnskap og å være tilgjengelige. Vi gir hverandre konstruktive tilbakemeldinger.

Det ble i 2016 gjennomført et lederutviklingsprogram med utgangspunkt i verdiene. Verdien åpenhet ble valgt som den verdien som det var viktigst å gripe fatt i.

For fjerde år på rad ble det arrangert en medarbeiderdag for alle ansatte. Dagen hadde som formål å bidra til god fellesskapsfølelse med faglige temaer til felles inspirasjon og å være en anledning for alle til å møtes til sosialt samvær, bespisning og underholdning. Tilbakemeldinger fra ansatte, ledere og tillitsvalgte gir gode indikasjoner på at arrangementet oppnådde sitt formål.

Helhetlig ledelse

Strategi for Stortingets administrasjon i perioden 2014–2018 skal være førende for hvordan administrasjonen skal arbeide, og hva som skal prioriteres i årene framover.

Årlige virksomhetsplaner viser hvordan oppgaver og prosjekter er forankret i overordnet strategi. Virksomhetsplanene inneholder også prioritering av ressurser. Det er utarbeidet egne områdestrategier for anskaffelsesområdet, IT, kommunikasjon og HR.

Medarbeiderundersøkelse

Administrasjonen gjennomførte en medarbeiderundersøkelse for alle ansatte i 2016. Formålet med gjennomføring av medarbeiderundersøkelse er å bidra til at Stortingets administrasjon er en attraktiv, kompetent organisasjon med godt arbeidsmiljø, jf. virksomhetsstrategien. Overordnet målsetting har vært å understøtte virksomhetsstrategiens mål for ledelse og medarbeiderskap og HR-strategiens handlingsmål, samt å bidra til at Stortingets administrasjon får kunnskap om medarbeiderne. I dette inngår medarbeidernes motivasjon, jobbtilfredshet, lojalitet, og forventninger til ledelse, utvikling og framtidig karriere, og å bidra til å beholde og utvikle dyktige medarbeidere og sikre riktig rekruttering. Svarprosenten på 79 % betegnes som bra i undersøkelser av denne typen.

Hovedfunn i resultatene indikerer at 74 % av medarbeiderne i Stortingets administrasjon har et høyt eller svært høyt engasjement for jobben sin. 85 % rapporterer at de er godt tilfreds med jobben. 9 av 10 er stolte over å være ansatt i Stortingets administrasjon. Målforståelse og kvaliteten på tjenester kommer ut som de mest positive enkeltresultatene. Enkeltspørsmål som vurderes relativt lavt, knytter seg blant annet til endringsprosesser, effektiv ressursbruk, nærmeste leder og systematisk arbeid for et godt arbeidsmiljø.

Undersøkelsen følges opp med aktiviteter sentralt og lokalt i administrasjonen med analyse av resultatene og utarbeiding av tiltaksplaner. Arbeidet avsluttes med en evaluering av prosessen. Det planlegges ny undersøkelse om tre år.

Det vises også til kommentarene nedenfor angående internkontroll og lederutvikling.

Tilgang til styringsinformasjon

Utarbeidelse av ny strategi førte til arbeid med ny målstruktur som ble innarbeidet i virksomhetsstyringen fra og med 2014. I 2016 ble det gjennomført en midtveisevaluering som har resultert i nye delmål. Revidert utgave av hovedinstruksen gjelder fra 1. januar 2016.

Virksomhetsstyringssystemet «Styringsportalen»

Administrasjonen anskaffet i 2014 et virksomhetsstyringssystem. Virksomhetsstyringssystemet ble implementert i 2015 og er videreutviklet i 2016. Det er lagt ned et betydelig arbeid i å implementere og videreutvikle virksomhetsstyringssystemet, som har fått navnet «Styringsportalen». Budsjetteringsverktøyet, som ble anskaffet i 2015, er også videreutviklet i 2016.

Målsettingen med innføring av Styringsportalen og nytt budsjetteringsverktøy var å legge til rette for mer effektive arbeidsmåter knyttet til planlegging og oppfølging av arbeidet med virksomhetsplaner og budsjettering. I tillegg bidrar både Styringsportalen og budsjetteringsverktøyet til å gjøre rapporteringsarbeidet mer effektivt. Mye informasjon finnes nå på ett sted, og

det er mindre bruk av manuelle regneark i både planleggings-, oppfølgings- og rapporteringsarbeidet. Avdelingene er nå mer selvstendige i rapporterings- og planarbeidet.

Styringsportalen gir tilgang til informasjon om oppgaver og prosjekter, områdestrategier, prioriterte oppdrag, HR-statistikk, økonomistatus, innkjøpsavtaler og enkel tilgang til styrende dokumenter.

System for internkontroll

Arbeidet med å utvikle og implementere et helhetlig system for internkontroll fortsatte i 2016. Det ble jobbet videre med å implementere risikovurderinger som en del av planprosessen. Det ble gjennomført risikovurderinger på et overordnet nivå, og avdelingene er ansvarliggjort for oppfølging i løpet av året.

Seksjonsledere fylte ut et egenvurderingsskjema for internkontroll som en del av tertialrapporteringen per 1. tertial 2016. Skjemaet vektla dokumentasjon av rutiner. Hensikten var å få oversikt over områder som eventuelt manglet dokumentasjon og å fokusere sterkere på internkontroll generelt og dokumentasjon spesielt. Det antas at dette har hatt god effekt for oppmerksomhet på internkontrollområdet.

Det ble i 2016 arbeidet for å etablere et system for internkontroll innenfor regnskaps- og økonomiområdet. Arbeidet har særskilt fokusert på kvaliteten i regnskapet.

Økonomistyring

Det ble i 2016 også arbeidet for å implementere god økonomistyring. Dette arbeidet har fokusert på god budsjettering og oppfølging av budsjettavvik i løpet av året. Seksjon for økonomi og styring har tett dialog med avdelingene. Resultater viser at økonomistyringen gjennom året har blitt noe bedre sammenlignet med tidligere år. Avvik ble avdekket på tidligere tidspunkter i året, slik at midler kunne avgis gjennom revidert nasjonalbudsjett og nysaldering. I tillegg var det kun enkelte avdelinger som hadde større avvik.

Innkjøpsfunksjonen

ANTALL LEVERANDØRER I FORHOLD TIL OMSETNING, BÅDE POST 01 OG POST 45.	2012	2013	2014	2015	2016
Omsetning over kr 10 mill.	4	9	9	9	7
Omsetning fra kr 1 mill. – kr 10 mill.	58	60	66	63	66
Omsetning fra kr 101 000 – kr 999 000	130	135	175	132	144
Omsetning fra kr. 10 000 – kr 100 000	330	320	402	330	309
Omsetning under kr 10 000	448	374	455	364	347

Tabell 6: innkjøp, antall leverandører i forhold til omsetning. Tallene gjelder både post 01 og post 45.

Stortingets administrasjon arbeider kontinuerlig med videreutvikling og profesjonalisering av innkjøpsfunksjonen. I 2016 ble en fireårig anskaffelsesstrategi godkjent. Tiltak for å nå målene i strategien er definert, og iverksettes i henhold til plan.

INNKKJØP	2012	2013	2014	2015	2016
Antall konkurranser via Doffin	33	37	42	44	56
Rammeavtaler	130	125	137	133	157
Kontrakter (* inkl. husleiekontrakter)	125*	120*	159*	169*	175

Tabell 7: Innkjøp.

HR-strategien

HR-strategien peker ut tre satsningsområder: ledelse, kompetanse og utvikling/styrking av HR-funksjonen. Utvikling og styrking av HR-funksjonen er et kontinuerlig arbeid, men det har vært fokusert særlig på dette i 2016. Det er blant annet utarbeidet en digital leder- og personalhåndbok for å gjøre informasjon om personalområdet enklere tilgjengelig for alle ansatte.

Kompetanseutvikling

Det ble igangsatt et arbeid med å utarbeide et helhetlig kompetanseprogram som skal bidra til en samlet oversikt over lærings- og utviklingsaktiviteter i administrasjonen. Slik sikres det at utviklingsaktiviteter blir koordinert og når fram til de rette målgruppene.

Retningslinjene for støtte til formalutdanning/studier ble revidert og utvidet til en stipendordning med virkning fra 2017. Formålet er å fange opp flere behov for utvikling, som for eksempel støtte til individuell karriereanalyse.

e-læring

I e-læringsprosjektet er det lagt vekt på at medarbeiderne skal ha kunnskap om bruk av systemer og verktøy og selv kunne utvikle e-læringskurs for virksomheten.

Våren 2016 ble det anskaffet et e-læringsverktøy. Høsten 2016 ble det opprettet en prosjektorganisasjon som arbeider med å implementere e-læringsverktøyene og å utvikle introduksjonsprogrammet. Arbeidet med å ferdigstille læringsportalen og introduksjonsprogrammet fortsetter videre i 2017.

Implementering av e-læringsverktøy er en del av måloppnåelsen knyttet til satsingsområdet kompetanse i HR-strategien og målet om digitale, brukervennlige verktøy i virksomhetsstrategien.

Lederutvikling

Gjennom lederutviklingsprogrammet i 2016 ble det gjennomført flere samlinger og møter på tvers av administrasjonens ledelse for å styrke den felles ledelseskulturen, deriblant innenfor styring og medarbeiderutvikling. For sistnevnte ble det spesielt fokusert på det relasjonelle forholdet mellom leder og medarbeider. Det ble opprettet mindre basisgrupper på tvers av ledergruppene for å bidra til erfaringsdeling og styrking av helhetlig ledelse. Systemet for medarbeidersamtaler ble revidert og gjort lettere å gjennomføre.

Lederutviklingsprogrammet har kontinuerlig blitt oppdatert og videreutviklet i samsvar med de behov og føringer som har framkommet.

Service tjenester

Arbeidet med utvikling av serviceområdet fortsatte i 2016 med særlig vekt på utvikling av leveranser og leveransenivå. Det ble i eiendoms-, sikkerhets- og serviceavdelingen gjennomført samlinger der en spesielt berørte tjenesteytere i førstelinjen. Videre ble tjenester utviklet for å imøtekomme etterspørsel etter nye produkter og profesjonelle tjenesteleveranser. Arbeidet vil fortsette i 2017.

Servering

Som en del av utviklingen av servicetilbudet ble det sommeren 2016 etablert en kaffebar i stortingsbygningen. Formålet var å etablere et uformelt møtested, imøtekomme etterspørselen etter utvidede åpningstider, bedre tjenestetilbudet og i noen tilfeller erstatte serveringstilbudet i stortingsrestauranten slik at man sikrer en mer effektiv ressursutnyttelse. Kaffebaren har blitt en stor suksess. Den har generert vesentlig høyere inntekter enn forutsatt i 2016.

MS «Scandinavian Star»

Stortinget vedtok 12. mai 2015 å oppnevne en uavhengig granskningskommisjon for brannen på skipet «Scandinavian Star» i 1990. Kommisjonens arbeid har pågått gjennom hele 2016. Administrasjonen har stilt kontorlokaler til kommisjonens disposisjon og ellers lagt til rette for kommisjonens arbeid. Kommisjonen skal avgi rapport til presidentskapet innen 1. juni 2017.

Maria S. Overli
i kaffebaren
ved stortings-
restauranten. Foto:
Stortinget.

4. Styring og kontroll i virksomheten

4.1. Kort tilstandsrapportering om styring og kontroll

Administrasjonen bygger sin virksomhetsstyring på prinsippet om mål- og resultatstyring. Rammer i direktørens årlige disponeringsskriv gir føringer for hvilke mål og resultater som skal oppnås.

Budsjett disponeringsfullmakt delegeres fra direktøren til avdelingssjefer i virksomheten gjennom årlige disponeringsskriv. Dette gir rammer for videre delegering av fullmakter nedover i organisasjonen. Det finnes en oversikt over gjeldende fullmakter, og denne oppdateres ved endringer.

Den ordinære virksomhetsstyringen tilrettelegges slik at styring og oppfølging i henhold til strategien, økonomireglement og hovedinstruks er sikret. Det utarbeides årlige planer som synliggjør administrasjonens prioriteringer og mål. Oppgaver og prosjekter i virksomhetsplanen skal sikre at delmål i strategien blir oppnådd.

Oppgaver og prosjekter kobles i de årlige virksomhetsplanene til et av delmålene i strategien og skal således vise hvordan de enkelte oppgaver og prosjekter bidrar til oppnåelse av strategien. Alle oppgaver og prosjekter har en ansvarlig seksjon. Oppgaver og prosjekter som følges opp av direktøren gjennom tertialrapporter, skal risikovurderes og følges opp med risikoreduserende tiltak ved behov.

Virksomhetsrapportering skjer hvert tertial og fokuserer på oppnåelse av målene i strategien, som er operasjonalisert i oppgaver og prosjekter i virksomhetsplanen. Administrasjonen rapporterer status på alle oppgaver og prosjekter og på utvalgte områder innenfor HR, innkjøpsvirksomheten og økonomiske prognoser. Rapporteringen skal sikre relevant og pålitelig informasjon om måloppnåelse, årsverk og regnskap. Stortingets administrasjon utarbeider en årsrapport som gir en framstilling av administrasjonens virksomhet for året som har gått.

Administrasjonen følger opp saker fra Riksrevisjonen, både løpende gjennom året og etter årsrevisjonen.

Intern styring og kontroll

Stortingets administrasjon har kontinuerlig oppmerksomheten rettet mot å videreutvikle og forbedre sin interne styring og kontroll.

Administrasjonen følger Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten med noen tilpasninger. Dette omtales som Stortingets økonomiregelverk (ØR). Revidert utgave av hovedinstruks for virksomhetsstyring ble tatt i bruk 1. januar 2016.

Arbeidet med og oppmerksomheten om bedre kvalitet i regnskapet ble videreført i 2016. Flere tiltak er gjennomført eller påbegynt, og ventes å bidra til ytterligere bedring i kvaliteten over

tid. Det er gjennomført systematiske kontroller av bruken av konto og bruken av økonomimodellen som gjelder for Stortingets administrasjon. Av andre tiltak for å fremme kvaliteten i regnskapet kan nevnes at det har vært jobbet med intern opplæring innen fagområdet. Videre har man fortsatt arbeidet med å utvikle gode støtteverktøy i veiledere, retningslinjer, rutiner, sjekklistor o.a.

Stortingets administrasjon har som mål å utvikle og etablere et system for internkontroll. I 2016 er det også blitt arbeidet med å planlegge videre implementering av internkontroll. Internkontrollarbeidet har i 2016 bl.a. omfattet utfylling av egenvurderingsskjemaer, prosesskartlegginger og forberedelse til å utarbeide rutineoversikter. Det er laget en veileder i prosesskartlegging.

Det er også jobbet videre med å integrere risikostyring i virksomhetsstyringen. Det ble i 2016 foretatt en risikovurdering som en del av midtveisevaluering av strategien, og det ble tilrettelagt for oppfølging av risikoer og risikoreduserende tiltak i Styringsportalen.

e-handel

Stortingets administrasjon innførte e-handelsløsning i september 2016. E-handelsløsningen skal sikre at alle leddene i prosessen fra bestilling av varer og tjenester til betaling av fakturaer er godt dokumentert. Innføringen av e-handel har foregått stegvis i administrasjonen, og tre avdelinger var med fra oppstarten i september. Det er et mål at resterende avdelinger skal begynne å bruke e-handelsløsningen innen 1. mars 2017. Det vil bli gjennomført løpende endringer av implementeringstakten ut fra hva som er hensiktsmessig og effektivt. Ved utgangen av 2016 var de første bestillingene gjennomført i e-handelssystemet, og 57 leverandører var aktivert slik at man kan bestille fra deres sortiment i e-handelsløsningen. E-handelsløsningen har noen begrensninger som har gjort implementeringen utfordrende.

Sikkerhet og beredskap

Gjennom året har det i økt grad vært fokusert på Stortingets beredskapsarbeid. Det gjennomføres jevnlig interne øvelser, og erfaringer fra disse brukes til å videreutvikle planverket kontinuerlig. I september ble PLIVO-øvelse (pågående livstruende vold) gjennomført i samarbeid med Oslo politidistrikt, Akuttmedisinsk kommunikasjonssentral og Oslo brannvesen. I tillegg til øvelser gjennomføres det også treninger internt, i samarbeid med politiet og Politiets sikkerhetstjeneste. I 2016 er det implementert nytt adgangsreglement.

IT-sikkerhet

Høsten 2016 ble det gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse for å se på det helhetlige risikobildet innenfor IT-sikkerhet. Tiltak blir gjenstand for prioritering i 2017.

5. Vurdering av framtidssutsikter

5.1. Virksomhetens evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt

Samfunnsoppdraget for Stortingets administrasjon er i hovedsak knyttet til de fire hovedmålene i virksomhetens strategi for perioden 2014–2018. Ved å realisere hovedmål og delmål i strategien skal Stortingets administrasjon legge best mulig til rette for det parlamentariske arbeidet. I 2016 reviderte og oppdaterte administrasjonen de ulike delmålene i strategien.

Hovedmål: Et vitalt parlamentarisk arbeid

Stortingets administrasjon skal legge til rette for et vitalt og effektivt parlamentarisk arbeid, slik at representantene best mulig kan ivareta sine verv. Det parlamentariske saksbehandlingssystemet blir derfor fornyet. Nye digitale løsninger tas i bruk for å formidle informasjon på en effektiv måte. Utfordringen for Stortingets administrasjon er å møte forventninger om og tilgang til digital teknologi på effektiv og god måte, tilpasset representantenes behov.

Hovedmål: Aktuell kunnskapsformidling om folkestyret

Formidling av kunnskap om folkestyret og dets utvikling er en viktig del av samfunnsoppdraget for Stortingets administrasjon. Kunnskap om folkestyret er viktig med tanke på politisk tillit og politisk deltakelse. Stortingets administrasjon har derfor styrket formidlingsarbeidet, spesielt overfor barn og unge. Det utvikles stadig nye tilbud til gjester og besøkende. Det er generelt meget stor interesse for Stortingets formidlingstiltak og besøkstilbud.

Stortinget har i senere år selv tatt initiativ til en rekke åpne arrangementer og utstillinger, som bidrar til å forsterke formidlingen av Stortinget som en politisk arena. Dette er en villet utvikling som stiller krav til kunnskap, ressurser og gjennomføringsevne i Stortingets administrasjon.

Hovedmål: Smart representantSERVICE

Etableringen av stortingstorget i 2014 og utvikling av nye digitale løsninger har gitt stortingsrepresentantene bedre og mer effektive tjenester. Både forventninger hos de folkevalgte og digitaliseringen vil stille Stortingets administrasjon overfor nye utfordringer på dette området. Stortingstorget vil derfor bli videreutviklet. Samtidig tas nye digitale løsninger i bruk. I 2016 ble det innført et nytt reiseregningssystem som har mulighet for å sende reiseregninger med en reiseregning-app. Tilbakemeldingene på appen har vært gode.

Hovedmål: Profesjonell drift og utvikling av bygningene

Nye sikkerhetstrusler gjør at tradisjonen med Stortinget som et åpent parlament utfordres. Det legges vekt på å balansere hensynet til sikkerhet og åpenhet på en måte som opprettholder den åpenhet og tilgjengelighet som kjennetegner folkestyret i Norge.

Administrasjonen er i ferd med å gjennomføre en helhetlig og omfattende sikringsplan for Stortinget. Samtidig pågår det omfattende rehabilitering av Prinsens gate 26, herunder bygging

av nytt post- og varemottak. Tiltakene vil gjøre at Stortinget er best mulig rustet sikkerhetsmessig. Ombyggingen av Prinsens gate 26 vil gi nye funksjonelle arealer både for stortingsrepresentanter og ansatte.

Ved at eiendomsområdet i 2016 er styrket vil strategisk og langsiktig planlegging legge til rette for et verdibevarende vedlikehold.

En systematisk tilstandskartlegging viser at det også i årene som kommer vil være behov for investeringer knyttet til bygningsmessig vedlikehold og utskiftninger for å ivareta et godt og funksjonelt arbeidsmiljø. I stortingsbygningen, og i tilbygget mot Akersgaten, er det behov for en større oppgradering av de tekniske anleggene, noe som erfaringsmessig også medfører behov for større bygningsmessige endringer. Også i enkelte deler av stortingskvartalet er det behov for oppgradering av tekniske anlegg, spesielt knyttet til forbedring av klima. Behov for bygningsmessig oppgradering vil så langt det lar seg gjøre, sees i sammenheng med helhetlige behov for arealdisponering.

5.2. Virksomhetens evne til å oppnå fastsatte mål og resultater på lengre sikt

Strategi for Stortingets administrasjon i perioden 2014–2018 skal være førende for hvordan administrasjonen skal arbeide, og hva som skal prioriteres i årene framover.

Gjennom de årlige virksomhetsplanene skal Stortingets administrasjon konkretisere de oppgavene og prosjektene som må gjennomføres for å nå målene i strategien. Strategien skal brukes når nye tiltak vurderes, oppgaver eller ansvar ønskes endret, eller det må gjøres prioriteringer.

God virksomhetsstyring er viktig for god planlegging og styring av de mange oppgavene og prosjektene som til enhver tid pågår i Stortinget. Ny anskaffelsesstrategi, kommunikasjonsstrategi, HR-strategi, IT-strategi og hensiktsmessig organisering av tjenestene gjør Stortingets administrasjon rustet til å møte framtidige utfordringer.

Den teknologiske utviklingen krever ikke bare en effektiv organisasjonsstruktur. Administrasjonen må også være forberedt til å utnytte framtidens muligheter og møte nye krav fra representanter og ansatte i Stortinget når det gjelder digitale og mobile løsninger samt automatisering av tjenester.

Den nye bygningsmassen i prosjektet P26 vil fra 2019 gi moderne lokaler som gjør det mulig for partienes grupper å organisere sin virksomhet på en mer hensiktsmessig måte. Samtidig vil de nye lokalene bidra til en mer effektiv drift av støttefunksjoner i Stortingets administrasjon, herunder en effektiv drift av bygningsmassen.

6. Årsregnskap

6.1. Ledelseskommentar

Årsregnskapet til Stortingets administrasjon er avlagt i henhold til Bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av administrasjonens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet og gir et godt uttrykk for ressursforbruket.

Tall i 1000

POST	SAMLET TILDELING 2016	REGNSKAP 2016	SAMLET TILDELING 2015	REGNSKAP 2015
01 Driftsutgifter	894 800	854 886	903 137	848 958
45 Større utstyrsanskaffelser/vedlikehold	599 000	476 601	414 931	353 657

Tabell 8: Budsjett og regnskap for post 01 og post 45.

Det er mindreforbruk på de to største postene, post 01, Driftsutgifter og post 45, Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Innenfor post 01 har Stortingets administrasjon avgitt belastningsfullmakter på om lag 70 millioner kroner til Statens pensjonskasse og mottatt belastningsfullmakter fra UD på om lag 1,4 millioner kroner.

Stortingets administrasjon har foretatt investeringer for 476,6 millioner kroner. Hovedvekten av investeringene er relatert til rehabilitering av Prinsens gate 26 og bygging av nytt varemottak for Stortinget. Økningen fra 2015 er på 123 millioner kroner. Ombyggingen vil fortsette til og med 2018.

Nøkkeltall

I tabellen under er det trukket ut noen nøkkeltall fra virksomheten. Inntektene er relativt stabile, men viser en nedgang i 2016 relatert til nedgang i leieinntekter. Lønn og sosiale utgifter (ikke pensjonsutgifter for representantene) inkluderer godtgjørelser til representantene, lønn til ansatte samt andre personalutgifter.

NOEN NØKKELTALL (I MILL. KR)	2016	2015	2014*
Inntekter	9,3	12,9	130,6
Lønn og sosiale utgifter	536,2	510,7	495,2
Andre driftsutgifter	265,0	279,2	288,6
Investeringer	470,3	343,7	209,1

Tabell 9: Utvalgte nøkkeltall. *Inntekter inkluderer salg av pendlerboliger.

Utnyttelsesgrad

Med utnyttelsesgrad menes den prosentandel som brukes av tildelt budsjett i statsbudsjettet.

ÅR	UTNYTTELSESGRAD, POST 01
2013	99 %
2014	98 %
2015	94 %
2016	96 %

Tabell 10: Utnyttelsesgrad, post 01.

Investeringsandel

I 2014–2018 foretar Stortinget store rehabiliteringsprosjekter i Prinsens gate 26 og i Akersgata. Utgiftsveksten for investeringene er relatert til prosjektene.

INVESTERINGSANDELEN, REGNSKAP POST 45 SOM ANDEL AV TOTALT REGNSKAP ALLE POSTER			
2013	2014	2015	2016
11 %	17 %	25 %	31 %

Tabell 11: Investeringsandel, regnskap post 45 som andel av totalt regnskap alle poster.

Lønnsandel

Tall i 1000

LØNNSANDEL	2015	2016
Sum utbetalinger til drift	789 895	801 211
Utbetalinger til lønn	510 736	536 242
Andel i %	64,7	66,9

Tabell 12: Lønnsandel.

Andel lønn sammenlignet med sum utbetalinger til drift. Tall er hentet fra artskontorrapporteringen.

Direktør

6.2. Prinsippnote

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115.

- Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:
- a. Regnskapet følger kalenderåret
 - b. Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
 - c. Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
 - d. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene. Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap i bevilgningsoppstillingen.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen

viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

6.3. Oppstilling av bevilgningsrapportering m/noter

OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING 31.12.2016							
UTGIFTS-KAPITTEL	KAPITTELNAVN	POST	POSTTEKST	NOTE	SAMLET TILDELING*	REGNSKAP 2016	MERUTGIFT (-) OG MIN-DREUTGIFT
0041	Drift	01	Driftsutgifter	A,B	894 800 000	785 245 285	109 554 715
0041	Spesielle utgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	11 000 000	9 205 342	1 794 658
0041	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A,B	599 000 000	476 601 381	122 398 619
0041	Tilskudd til gruppene	70	Tilskudd	A,B	178 000 000	177 053 936	946 064
0041	Tilskudd Nobelins. bibliotek	72	Tilskudd	A,B	1 500 000	1 500 000	-
0041	Kontingenter internasjonale delegasjoner	73	Tilskudd	A,B	15 500 000	15 372 334	127 666
0041	Reisetilskudd til skoler	74	Tilskudd	A,B	5 000 000	5 059 324	-59 324
0100	Reiseutgifter, tjenestereiser UD	01	Driftsutgifter		-	1 391 709	-1 391 709
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter		-	45 034 431	
Sum utgiftsført					1 704 800 000	1 516 463 742	
INNETKTS-KAPITTEL	KAPITTELNAVN	POST	POSTTEKST		SAMLET TILDELING*	REGNSKAP 2016	MERINNTekt OG MINDRE-INNTekt(-)
3041	Inntekter	01	Salgsinntekter		7 200 000	9 308 163	2 108 163
3041	Leieinntekter	03	Leieinntekter		200 000	499 040	299 040
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		-	530 654	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		-	66 389 276	
Sum inntektsført					7 400 000	76 727 133	

OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING 31.12.2016				
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		1 439 736 609		
Kapitalkontoer				
60088501	Norges Bank KK /innbetalinger	13 214 312		
60088502	Norges Bank KK/utbetalinger	-1 451 933 082		
700040	Endring i mellomværende med statskassen	-1 017 839		
Sum rapportert		0		
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)				
		31.12.2016	31.12.2015	Endring
700040	Mellomværende med statskassen	-21 802 303	-20 784 464	-1 017 839
* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.				

Tabell 13: Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsåret 2016.fortsetter neste side

NOTE A FORKLARING AV SAMLET TILDELING UTGIFTER			
KAPITTEL OG POST	OVERFØRT FRA I FJOR	ÅRETS TILDELINGER	SAMLET TILDELING
004101		894 800 000	894 800 000
004121		11 000 000	11 000 000
004145	58 000 000	541 000 000	599 000 000
004170		178 000 000	178 000 000
004172		1 500 000	1 500 000
004173		15 500 000	15 500 000
004174		5 000 000	5 000 000

Tabell 14: Note A. Forklaring til samlet tildeling.

NOTE B FORKLARING TIL BRUKTE FULLMAKTER OG BEREKNING AV MULIG OVERFØRBART BELØP TIL NESTE ÅR							
KAPITTEL OG POST	STIKK-ORD	MERUT-GIFT(-)/MINDRE-UTGIFT	UGIFTSFØRT AV ANDRE IHT. AVGITTE BELASNINGS-FULLMAK-TER(-)	MERU-GIFT(-)/MIDRE-UT-GIFT ETTER AVGITTE BELAST-NINGS-FULLMAK-TER	SUM GRUNLAG FOR OVERFØRING	MAKS. OVERFØR-BART BELØP *	MULIG OVERFØR-BART BELØP BEREKNET AV VIRK-SOMHETEN
004101		109 554 715	-69 641 143	39 913 572	39 913 572	[5% av årets tildeling i note A]	39 913 572
004121		1 794 658		1 794 658	1 794 658	[5% av årets tildeling i note A]	1 794 658
004145	"kan overfø-res"	122 398 619		122 398 619	122 398 619		122 398 619
004170		946 064		946 064	Ikke aktuell		
004172		0		0	Ikke aktuell		
004173		127 666			Ikke aktuell		
004174		-59 324			Ikke aktuell		
*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.							

Tabell 15: Note B. Forklaring til beregning av mulig overførbart beløp til neste år.

I 2016 har Stortingets administrasjon gitt belastningsfullmakt til Statens Pensjonskasse (SPK). I tillegg har Stortingets administrasjon hatt belastningsfullmakt til UD's kapittel på 1,4 millioner kroner.

Det er søkt om overføringer på 70,3 millioner kroner under post 45 Større utstyrsanskaffelser/vedlikehold. Behovet for overføringer er knyttet til store ombyggingsprosjekter som har forskyvning i betalingstidspunkter.

6.4. Oppstilling av artskontorrapportering m/noter

OPPSTILLING AV ARTSKONTORRAPPORTERINGEN 31.12.2016			
	NOTE	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	456 511	308 608
Salgs- og leieinnbetalinger	1	7 924 570	8 214 051
Andre innbetalinger	1	1 426 123	4 744 830
Sum innbetalinger fra drift		9 807 203	13 267 488
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	536 241 741	510 736 378
Andre utbetalinger til drift	3	264 969 148	279 158 906
Sum utbetalinger til drift		801 210 889	789 895 284
Netto rapporterte driftsutgifter		791 403 686	776 627 796
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	470 303 837	343 692 236
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	655 844	1 458 566
Sum investerings- og finansutgifter		470 959 681	345 150 802
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		470 959 681	345 150 802
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	530 654	1 529 233
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		530 654	1 529 233

OPPSTILLING AV ARTSKONTORRAPPORTERINGEN 31.12.2016			
	NOTE	2016	2015
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	199 258 741	191 738 125
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		199 258 741	191 738 125
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		0	0
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		66 389 276	63 411 409
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		45 034 431	44 018 064
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-21 354 845	-19 393 345
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		1 439 736 609	1 292 594 145
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
Eiendeler og gjeld		2016	2015
Fordringer		134 864	2 039 986
Kasse		45 000	45 000
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-21 679 297	-21 185 031
Skyldige offentlige avgifter		0	0
Annen gjeld		-302 870	-1 684 419
Sum mellomværende med statskassen	8	-21 802 303	-20 784 464
* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.			
** Spesifiser og legg til linjer ved behov.			

Tabell 16: Oppstilling av artskontorrapportering for 2016

NOTE 1 INNBETALINGER FRA DRIFT		
	31.12.2016	31.12.2015
Innbetalinger fra gebyrer		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd og overføringer fra delegasjon	456 511	308 608
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	456 511	308 608
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekter høy sats	751 091	496 596
Salg av utrangert materiell	9 942	12 255
Salgsinntekter, middels sats	146 852	111 889
Salgsinntekter, avgiftsfri	6 517 645	6 696 326
Leieinntekter Eiendom	466 140	853 785
Hytteinntekter	32 900	43 200
Sum salgs- og leieinnbetalinger	7 924 570	8 214 051
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen inntekt (salg Sodexo mm)	1 426 123	1 082 068
Salg av pendlerboliger	0	3 662 762
Sum andre innbetalinger	1 426 123	4 744 830
Sum innbetalinger fra drift	9 807 203	13 267 488

Tabell 17: Note 1 Innbetalinger til drift.

Detaljeringsgraden for salgs- og leieinnbetalinger er endret siden årsrapporten for 2015.

NOTE 2 UTBETALINGER TIL LØNN		
	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	460 723 164	439 495 959
Arbeidsgiveravgift	66 389 276	63 411 409
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-62 196	-60 330
Andre ytelser	9 191 497	7 889 340
Sum utbetalinger til lønn	536 241 741	510 736 378
* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.		
Antall årsverk:	495	471

Tabell 18: Note 2 Utbetalinger til lønn.

NOTE 3 ANDRE UTBETALINGER TIL DRIFT		
	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	34 421 221	31 987 527
Vedlikehold egne bygg og anlegg	16 722 712	14 367 865
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	22 169 056	21 959 848
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	5 549 972	5 250 100
Mindre utstyrsanskaffelser	6 017 784	8 515 549
Leie av maskiner, inventar og lignende	13 149 796	13 637 551
Kjøp av fremmede tjenester	55 801 316	66 402 072
Reiser og diett	58 867 594	53 237 481
Øvrige driftsutgifter	52 269 698	63 800 913
Sum andre utbetalinger til drift	264 969 148	279 158 906

Tabell 19: Note 3 Andre utbetalinger til drift.

NOTE 4 FINANSINNTEKTER OG FINANSUTGIFTER		
	31.12.2016	31.12.2015
Innbetaling av finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
	31.12.2016	31.12.2015
Utbetaling av finansutgifter		
Renteutgifter	655 844	1 458 566
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	655 844	1 458 566

Tabell 20: Note 4 Finansinntekter og finansutgifter.

NOTE 5 UTBETALING TIL INVESTERINGER OG KJØP AV AKSJER		
	31.12.2016	31.12.2015
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende	7 503 759	1 940 875
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	426 554 465	307 954 726
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	4 215 239	537 355
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	32 030 373	33 259 280
Sum utbetaling til investeringer	470 303 837	343 692 236
	31.12.2016	31.12.2015
Utbetaling til kjøp av aksjer		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Tabell 21: Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer.

NOTE 6 INNKREVINGSVIRKSOMHET OG ANDRE OVERFØRINGER TIL STATEN		
	31.12.2016	31.12.2015
Tilfeldige inntekter, ymse	530 654	1 529 233
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	530 654	1 529 233

Tabell 22: Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten.

NOTE 7 TILSKUDDSFORVALTNING OG ANDRE OVERFØRINGER FRA STATEN		
	31.12.2016	31.12.2015
Reisetilskudd MiniTinget og Valget er ditt - Kommuner	3 570 531	2 182 387
Reisetilskudd MiniTinget og Valget er ditt - Fylkeskommuner	1 488 793	1 316 282
Andre tilskudd	194 199 416	188 239 456
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	199 258 741	191 738 125

Tabell 23: Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten.

NOTE 8 SAMMENHENG MELLOM AVREGNING MED STATSKASSEN OG MELLOMVÆRENDE MED STATSKASSEN.				
DEL A FORSKJELLEN MELLOM AVREGNING MED STATSKASSEN OG MELLOMVÆRENDE MED STATSKASSEN				
		31.12.2016	31.12.2016	
		Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler				
	Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
	Obligasjoner	0	0	0
	Sum	0	0	0
Omløpsmidler				
	Kundefordringer	2 060 169	0	2 060 169
	Andre fordringer	238 957	134 864	104 094
	Bankinnskudd, kontanter og lignende	45 000	45 000	0
	Sum	2 344 127	179 864	2 164 263

NOTE 8 SAMMENHENG MELLOM AVREGNING MED STATSKASSEN OG MELLOMVÆRENDE MED STATSKASSEN.				
Langsiktig gjeld				
	Annen langsiktig gjeld	0	0	0
	Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld				
	Leverandørgjeld	-31 852 093	0	-31 852 093
	Skyldig skattetrekk	-21 679 297	-21 679 297	0
	Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
	Annen kortsiktig gjeld	-302 794	-302 870	76
	Sum	-53 834 183	-21 982 167	-31 852 017
Sum		-51 490 057	-21 802 303	-29 687 754
* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B				

Tabell 24: Note 8 Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

DEL B SPESIFISERING AV INVESTERINGER I AKSJER OG SELSKAPSANDELER							
	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Aksjer							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2016							0
* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.							

Note 8 Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler.

I tillegg til leverandørgjelden opplyst i tabell 24 hadde Stortingets administrasjon fakturaer for ca. 64 millioner kroner i fakturabehandlingssystemet ved årsskiftet som ikke framkommer i regnskapstallene over.

